

Hodnocení vlivů záměru

STANOVENÍ DOBÝVACÍHO PROSTORU LOHENICE IV A NÁSLEDNÁ TĚŽBA ŠTĚRKOPÍSKŮ

na lokality soustavy Natura 2000

OBJEDNATEL:

**TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ
OSTRAVA SPOL. S R.O.**

INVESTOR:

ČESKÉ ŠTĚRKOPÍSKY SPOL. S R.O.

ZPRACOVATEL VYHODNOCENÍ:

Mgr. Zdeněk Frélich

**Mgr. Zdeněk Frélich, autorizovaná osoba pro oblast posuzování vlivů
na soustavu Natura 2000**

LISTOPAD 2024

Předmět vyhodnocení:	Stanovení dobývacího prostoru Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků
Investor:	České štěrkopísky spol. s r.o. Cukrovarská 34, Čakovice, 190 00 Praha 9 IČ: 27584534
Zpracovatel dokumentace EIA:	TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ OSTRAVA spol. s r.o. Janáčkova 1020/7 Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava IČ: 496 06 123
Zpracovatel hodnocení:	Mgr. Zdeněk Frélich Náměstí Slezského odboje 7, 746 01 Opava Email: zdenek_f@email.cz Tel.: 777 024 136 autorizovaná osoba dle zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí autorizovaná osoba pro posuzování vlivů na soustavu Natura 2000, dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, č.j. autorizace: 101346/ENV/09-3093/630/09 – prodlouženo rozhodnutím č.j. MZP/2024/630/2390 do 30.11.2029

OBSAH

1.	Úvod	5
1.1	Předmět posouzení	5
1.2	Cíl hodnocení	10
2.	Údaje o záměru	11
2.1	Název záměru	11
2.2	Celková charakteristika záměru včetně rozsahu a umístění	11
2.2.1	Lokalizace záměru a základní charakteristika zájmového území	11
2.2.2	Popis navržených variant, jsou-li zpracovány a důvod pro jejich výběr	13
2.2.3	Popis technického a technologického řešení záměru	13
2.3	Hlavní vstupy a výstupy záměru	16
2.4	Fotodokumentace současného stavu	17
2.5	Předpokládaný termín zahájení realizace a dokončení záměru a doba provozu záměru	18
2.6	Možnost kumulace s jinými záměry	18
3.	Údaje o evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech	19
3.1	Identifikace záměrem dotčených lokalit a zdůvodnění jejich výběru	19
3.1.1	Identifikace dotčených lokalit na území cizího státu	19
3.1.2	Identifikace dotčených lokalit na území ČR	19
3.2	EVL Louky u Přelouče	21
3.2.1	Základní charakteristika EVL Louky u Přelouče	21
3.2.2	Předměty ochrany a jejich základní charakteristika	21
3.2.2.1	Modrásek bahenní	23
3.2.2.2	Modrásek očkováný	24
3.2.3	Podrobnější informace o segmentech nejbližší záměru	26
3.2.4	Základní informace o krvavci totemu a mravencům rodu myrnica v lokalitě	29
4.	Podklady a terénní šetření	30
4.1	Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro posouzení vlivu záměru a výčet použitých zdrojů	30
4.2	Terénní šetření	31
4.3	Konzultace	31
4.4	Základní doprovodná fotodokumentace	31
5.	Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO	32
5.1	Metodický postup hodnocení	32
5.2	Popis přeshraničních vlivů	33
5.3	Vyhodnocení očekávaných vlivů záměru zejména z hlediska jejich rozsahu a významnosti	33
5.3.1	Vyhodnocení vlivů na jednotlivé předměty ochrany	33
5.3.2	Vyhodnocení vlivů kumulativních a synergických	36
5.3.3	Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality	36
5.4	Zhodnocení navržených variant a doporučení z hlediska vlivů na soustavu Natura 2000	36
6.	Závěr	37
6.1	Opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů záměru	37
6.2	Rámcové zhodnocení možností případných kompenzačních opatření, je-li vliv záměru hodnocen jako významně negativní	37
7.	Použité zdroje literatury	38

1. ÚVOD

1.1 PŘEDMĚT POSOUZENÍ

Předmětem hodnocení je záměr „Stanovení dobývacího prostoru Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků“ (dále také záměr nebo v rámci posouzení zkráceně „DP Lohenice IV“). Investorem záměru je společnost České štěrkopísky spol. s r.o., dokumentaci EIA jako hlavní zpracovatel zajišťuje společnost TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ OSTRAVA spol. s r. o. Hlavním podkladem pro provedení hodnocení byly podklady od zpracovatele dokumentace EIA a přílohy k němu.

K záměru bylo Krajským úřadem Pardubického kraje vydáno stanovisko dne 2.10.2024 (č.j. KUPA-18525/2024-2). Krajský úřad v něm dospěl k závěru, že

U předloženého záměru nelze vyloučit významný vliv na evropsky významnou lokalitu (dále též EVL) Louky u Přelouče.

U předloženého záměru lze vyloučit významný negativní vliv na ptačí oblasti (dále též PO).

Z důvodu nevyloučení významného vlivu musí být koncepce posouzena dle ustanovení § 45i odst. 2 zákona autorizovanou osobou (§ 45i odst. 3 zákona) v rámci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, v platném znění, tak, aby výsledné posouzení odpovídalo schváleným metodikám, příslušným ustanovením zákona a vyhlášce č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažné-ho zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Odůvodnění:

Předmětem záměru je provedení ochrany části státního výhradního ložiska štěrkopísků Lohenice, č. ložiska 3005300 nově stanoveným dobývacím prostorem Lohenice IV v ploše 51,22609 ha, na základě vydaného předchozího souhlasu ke stanovení dobývacího prostoru, příslušným ministerstvem životního prostředí a následně provedení těžby štěrkopísků v ploše stanoveného dobývacího prostoru, představující hodnotu cca 43,5 ha z celkové plochy dobývacího prostoru.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska jsou:

Žádost žadatele.

Nařízení vlády - národní seznam evropsky významných lokalit, v platném znění, včetně karet lokalit.

Souhrny doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti, v platném znění.

Nařízení vlády, kterými byly vyhlášeny ptačí oblasti v aktuálním rozsahu.

Aktuální vrstva mapování biotopů od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Náhled do nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ze dne vydání tohoto stanoviska.

Náhled do databáze EIA /SEA ke dni vydání tohoto stanoviska.

Dle názoru Krajského úřadu se jedná o takovou změnu, která může mít významný negativní vliv na okolí. Jedná se zejména o negativní vlivy spojené s potenciálním ovlivněním stávajícího

hydrologického režimu v okolí (jedná se o rozsáhlé plochy dotčené těžbou). Z pohledu ochrany přírody se jedná o potenciální rizikovou změnu, kde není v této fázi možné stanovit její přesný rozsah.

V blízkosti (0,8 km) záměru se nachází evropsky významná lokalita Louky u Přelouče. V ní jsou předmětem ochrany modrásek bahenní a modrásek očkovaný a jejich biotop.

V blízkosti záměru se nenachází žádná ptačí oblast. Nejbližší (5,8 km) ptačí oblastí je ptačí oblast Bohdanečský rybník (předmětem ochrany je zde chrástal kropenatý a jeho biotop).

K možnému vlivu na lokality Natura 2000 nacházející se v těsné blízkosti předmětného záměru:

Lokality soustavy Natura 2000 (EVL a PO) mohou být ovlivňovány jednak záměry umístěnými na území EVL či PO, jednak i záměry nacházejícími se v jejich okolí.

Předmětem ochrany potenciálně dotčené EVL jsou modrásek bahenní a modrásek očkovaný.

Modrásci rodu *Phengaris* (oba předměty ochrany) vyžadují pro rozmnožování a zdárný vývoj populace střídavě vlhké a nehnojené louky, které jsou jednou až dvakrát za rok sečeny. Žijí zejména v místech, která vyhovují jejich hlavní živné rostlině krvavci totenu. Druhou a nutnou podmínkou pro jejich výskyt je vhodné prostředí pro život hostitelských mravenců z rodu *Myrmica*. Dospělí motýli žijí jen krátce, v červnu až srpnu, v době, kdy rozkvétá krvavec toten. Živí se sáním jeho nektaru a zároveň kladou vajíčka do květů kulovitého květenství. Asi za týden se z vajíčka vyvine drobná housenka, která se živí semeníky květů. Housenka po nějaké době spadne na zem, počne vylučovat látky podobné mravenčím feromonům a čeká na mravenčí dělnici, která ji odnese do podzemního mraveniště. Hostitelskými druhy jsou zejména druhy mravenec drsný (*Myrmica scabrinodis*) a mravenec rezavý (*Myrmica ruginodis*). V mraveništi se motýlí housenka chová predátorsky, živí se larvami a kuklami mravenců. Přechází tam i zimu a počátkem léta se část housenek zakuklí a část přežívá jako housenka další rok. Po dvou až třech týdnech metamorfózy se vylíhne z kukly imágo a opustí mraveniště.

Modrásci preferují především vlhké, nehnojené, extenzivně kosené krvavcové louky, ale dokáží žít např. i ve vlhkých příkopech podél silnic, na podmáčených ruderalních stanovištích a na poddolovaných územích. Hlavní příčinou ústupu jsou změny ve způsobu obhospodařování vlhkých luk, především odvodňování a následné přehnojování nebo zornění stanovišť, v menší míře pak sukcesní změny na opuštěných loukách.

Jak již bylo uvedeno výše, realizací záměru může potenciálně dojít k nežádoucímu ovlivnění hydrologického režimu okolních ploch, což by mohlo mít nežádoucí vliv na biotop předmětů ochrany (podmáčené louky a stanoviště).

Dle § 45h zákona „Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek.“

Vzhledem k tomu, že se předmětný záměr nachází v blízkosti (dosahu potenciálních negativních vlivů) výše uvedené EVL Louky u Přelouče a vzhledem k tomu, že realizací záměru by mohlo dojít ke vzniku výše uvedeného negativního vlivu, který dle názoru Krajského úřadu může samostatně či ve spojení s jinými (např. zástavbou v blízkosti, navýšením rušení, úpravou toku Labe apod. apod.) negativně ovlivnit biotop předmětu ochrany a tím i poškodit dotčenou evropsky významnou lokalitu.

K uvedenému záměru vydal krajský úřad již dříve (1. 12. 2022) stanovisko dle § 45i zákona (č. j. 91759/2022/OŽPZ/Pe), kterým nevyloučil významný negativní vliv na EVL Louky u Přelouče. Od doby vydání tohoto stanoviska se situace nezměnila.

Toto stanovisko je platné výhradně pro rozsah záměru, který byl předmětem tohoto stanoviska; jakékoliv doplnění je v takovém případě nutné vnímat jako změnu záměru a je nutné je opětovně ke stanovisku dle § 45i odst. 1 zákona předložit příslušným orgánům ochrany přírody.

Toto stanovisko nenahrazuje stanoviska, vyjádření či rozhodnutí, vydávaná podle ustanovení jiných paragrafů zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo jiných zákonů.

Kopie uvedeného stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona, je na následující straně (č.j. KUPA-18525/2024-2 ze dne 2.10.2024):

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

Spisová značka: KUPA-18525/2024 OŽPZ OOP
Naše značka: KUPA-18525/2024-2
Vyřizuje: M. Pešata
Telefon: 466 026 480
Email: michal.pesata@pardubickykraj.cz

TECHNICKÉ SLUŽBY OCHRANY OVZDUŠÍ
OSTRAVA spol. s r.o. (DS)

V Pardubicích 2. 10. 2024

Záměr: „Stanovení dobývacího prostoru Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků“ - stanovisko

Krajskému úřadu Pardubického kraje (dále též Krajský úřad) byla doručena žádost o vydání stanoviska dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), k záměru „Stanovení dobývacího prostoru Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků“.

V předmětné věci vydává Krajský úřad Pardubického kraje jako orgán příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. o) zákona toto stanovisko:

U předloženého záměru nelze vyloučit významný vliv na evropsky významnou lokalitu (dále též EVL) Louky u Přelouče.

U předloženého záměru lze vyloučit významný negativní vliv na ptačí oblasti (dále též PO).

Z důvodu nevyloučení významného vlivu musí být koncepce posouzena dle ustanovení § 45i odst. 2 zákona autorizovanou osobou (§ 45i odst. 3 zákona) v rámci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí, v platném znění, tak, aby výsledné posouzení odpovídalo schváleným metodikám, příslušným ustanovením zákona a vyhlášce č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Odůvodnění:

Předmětem záměru je provedení ochrany části státního výhradního ložiska štěrkopísků Lohenice, č. ložiska 3005300 nově stanoveným dobývacím prostorem Lohenice IV v ploše 51,22609 ha, na základě vydaného předchozího souhlasu ke stanovení dobývacího prostoru, příslušným ministerstvem životního prostředí a následně provedení těžby štěrkopísků v ploše stanoveného dobývacího prostoru, představující hodnotu cca 43,5 ha z celkové plochy dobývacího prostoru.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska jsou:

Žádost žadatele.

Nařízení vlády - národní seznam evropsky významných lokalit, v platném znění, včetně karet lokalit.

Souhrny doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti, v platném znění.

Nařízení vlády, kterými byly vyhlášeny ptačí oblasti v aktuálním rozsahu.

Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, Tel.: +420 466 026 351, Fax: +420 466 026 392, E-mail: posta@pardubickykraj.cz

Aktuální vrstva mapování biotopů od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Náhled do náleзовé databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ze dne vydání tohoto stanoviska.

Náhled do databáze EIA /SEA ke dni vydání tohoto stanoviska.

Dle názoru Krajského úřadu se jedná o takovou změnu, která může mít významný negativní vliv na okolí. Jedná se zejména o negativní vlivy spojené s potenciálním ovlivněním stávajícího hydrologického režimu v okolí (jedná se o rozsáhlé plochy dotčené těžbou). Z pohledu ochrany přírody se jedná o potenciální rizikovou změnu, kde není v této fázi možné stanovit její přesný rozsah.

V blízkosti (0,8 km) záměru se nachází evropsky významná lokalita Louky u Přelouče. V ní jsou předmětem ochrany modrásek bahenní a modrásek očkovaný a jejich biotop.

V blízkosti záměru se nenachází žádná ptačí oblast. Nejbližší (5,8 km) ptačí oblastí je ptačí oblast Bohdanečský rybník (předmětem ochrany je zde chřástal kropenatý a jeho biotop).

K možnému vlivu na lokality Natura 2000 nacházející se v těsné blízkosti předmětného záměru:

Lokality soustavy Natura 2000 (EVL a PO) mohou být ovlivňovány jednak záměry umístěnými na území EVL či PO, jednak i záměry nacházejícími se v jejich okolí.

Předmětem ochrany potenciálně dotčené EVL jsou modrásek bahenní a modrásek očkovaný.

Modrásci rodu *Phengaris* (oba předměty ochrany) vyžadují pro rozmnožování a zdánlivý vývoj populace střídavě vlhké a nehnojené louky, které jsou jednou až dvakrát za rok sečeny. Žijí zejména v místech, která vyhovují jejich hlavní živné rostlině krvavci totenu. Druhou a nutnou podmínkou pro jejich výskyt je vhodné prostředí pro život hostitelských mravenců z rodu *Myrmica*. Dospělí motýli žijí jen krátce, v červnu až srpnu, v době, kdy rozkvétá krvavec toten. Živí se sáním jeho nektaru a zároveň kladou vajíčka do květů kulovitého květenství. Asi za týden se z vajíčka vyvine drobná housenka, která se živí semeníky květů. Housenka po nějaké době spadne na zem, počne vylučovat látky podobné mravenčímu feromonům a čeká na mravenčí dělnici, která ji odnese do podzemního mraveniště. Hostitelskými druhy jsou zejména druhy mravenec drsný (*Myrmica scabrinodis*) a mravenec rezavý (*Myrmica ruginodis*). V mraveništi se motýlí housenka chová predátorsky, živí se larvami a kuklami mravenců. Přechází tam i zimu a počátkem léta se část housenek zakuklí a část přežívá jako housenka další rok. Po dvou až třech týdnech metamorfózy se vylíhne z kukly imágo a opustí mraveniště.

Modrásci preferují především vlhké, nehnojené, extenzivně kosené krvavcové louky, ale dokáží žít např. i ve vlhkých příkopech podél silnic, na podmáčených ruderalních stanovištích a na poddolovaných územích. Hlavní příčinou ústupu jsou změny ve způsobu obhospodařování vlhkých luk, především odvodňování a následné přehnojování nebo zornění stanovišť, v menší míře pak úspěšní změny na opuštěných loukách.

Jak již bylo uvedeno výše, realizací záměru může potenciálně dojít k nežádoucímu ovlivnění hydrologického režimu okolních ploch, což by mohlo mít nežádoucí vliv na biotop předmětů ochrany (podmáčené louky a stanoviště).

Dle § 45h zákona „Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek.“

Vzhledem k tomu, že se předmětný záměr nachází v blízkosti (dosahu potenciálních negativních vlivů) výše uvedené EVL Louky u Přelouče a vzhledem k tomu, že realizací záměru by mohlo dojít ke vzniku výše uvedeného negativního vlivu, který dle názoru Krajského úřadu může samostatně či ve spojení s jinými (např. zástavbou v blízkosti, navýšením rušení, úpravou toku Labe apod. apod.) negativně ovlivnit biotop předmětu ochrany a tím i poškodit dotčenou evropsky významnou lokalitu.

K uvedenému záměru vydal krajský úřad již dříve (1. 12. 2022) stanovisko dle § 45i zákona (č. j. 91759/2022/OŽPZ/Pe), kterým nevyločil významný negativní vliv na EVL Louky u Přelouče. Od doby vydání tohoto stanoviska se situace nezměnila.

Toto stanovisko je platné výhradně pro rozsah záměru, který byl předmětem tohoto stanoviska; jakékoliv doplnění je v takovém případě nutné vnímat jako změnu záměru a je nutné je opětovně ke stanovisku dle § 45i odst. 1 zákona předložit příslušným orgánům ochrany přírody.

Toto stanovisko nenahrazuje stanoviska, vyjádření či rozhodnutí, vydávaná podle ustanovení jiných paragrafů zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo jiných zákonů.]

otisk úředního razítka

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

1.2 CÍL HODNOCENÍ

Cílem naturového hodnocení bylo zjistit, zda záměr – tj. Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků, může mít významně negativní vliv na soustavu Natura 2000, konkrétně na ptačí oblasti a evropsky významné lokality a na předměty ochrany v nich a celistvost těchto lokalit, které mohou být záměrem dotčené.

2. ÚDAJE O ZÁMĚRU

2.1 NÁZEV ZÁMĚRU

Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků

2.2 CELKOVÁ CHARAKTERISTIKA ZÁMĚRU VČETNĚ ROZSAHU A UMÍSTĚNÍ

2.2.1 Lokalizace záměru a základní charakteristika zájmového území

Plánovaný záměr se nachází v lesním komplexu Lohenice, severovýchodně od obce Lohenice, katastrální území Lohenice u Přelouče (kód k. ú. 686409), okres Pardubice, kraj Pardubický.

Nadmořská výška se zde pohybuje v rozmezí 212–215 m n. m, průměrná sklonitost v lokalitách kolísá okolo 00–30 (roviny až slabě ukloněné svahy). Lesní porosty na daném území náleží k přírodní lesní oblasti (PLO) č. 17 Polabí.

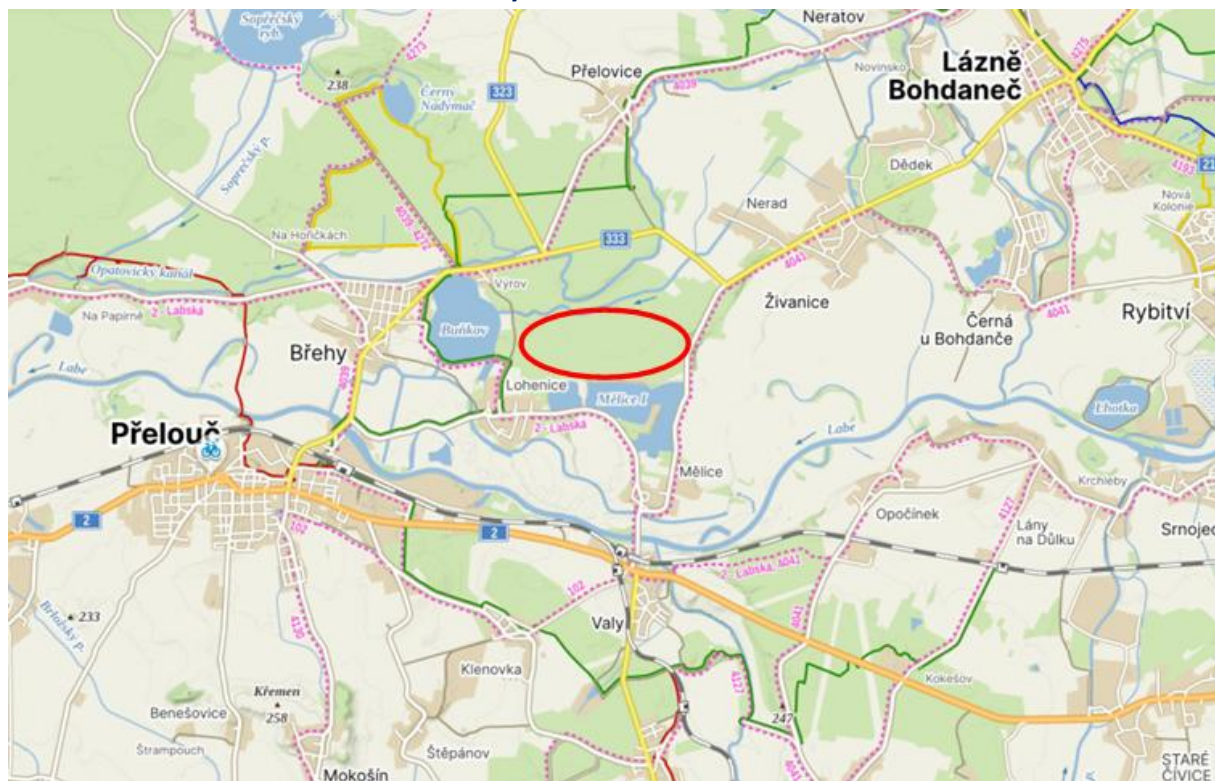
Plocha plánovaného dobývacího prostoru pak je navrhována v rozloze 51,2 ha s vrcholy s označením 1–16, kdy vrcholy 2, 3 a 4 jsou vrcholy CHLÚ a předchozího souhlasu a ostatní vrcholy jsou odvozené od ochranných pásem v dané oblasti. Celá plocha navrhovaného DP Lohenice IV. je v ploše vydaného předchozího souhlasu se stanovením DP i v ploše ložiska a v ploše CHLÚ Lohenice II. Plocha je uzpůsobena tak, aby velikostně a tvarově vyhovovala nejen metodickému pokynu o délce záměru 20 let, ale také hraničně vyhovovala ochranám a střetům v dané oblasti, aby nedocházelo ke zbytečným kolizím.

Severozápadní až západní hranice dobývacího prostoru je pak omezena stávajícím ochranným pásmem biokoridoru, od kterého udržuje cca 50 m odstupové pásmo. Jižní hranice je pak dána 50 m odstupem o ochranného pásma venkovního vedení VVN napětí, aby byla zachována nejen plocha od ochranného pásma, ale aby zde v této ploše zůstal nedotčený lesní porost, který bude sloužit jako vizuální, hluková a rozptylová hranice mezi plánovanou plochou těžby a současnými pozemky a činnostmi v rámci břehových hran bývalé těžby v písníku Mělice.

Hranice dobývacího prostoru je brána jako maximální hranice územní a vlastní těžba bude samozřejmě probíhat ještě uvnitř této hranice a s danými odstupy od hranice dobývacího prostoru, které budou řešeny v rámci řešení střetů zájmů pro vlastní těžební činnost.

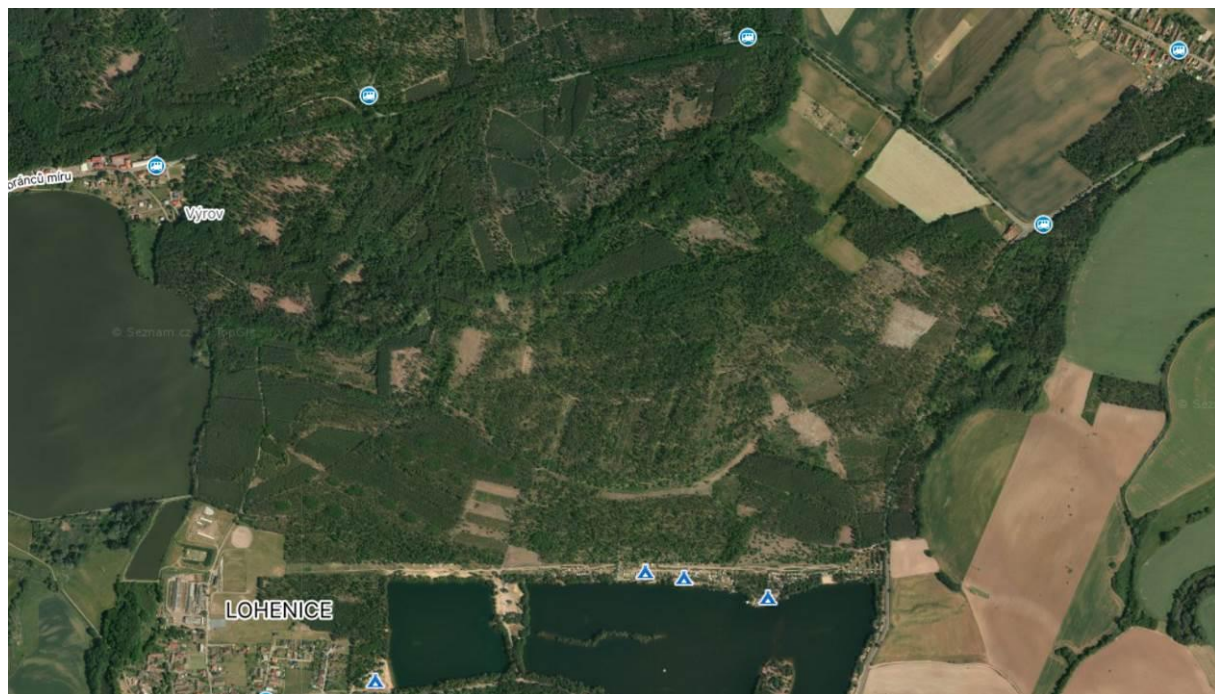
Z hlediska běžné praxe můžeme počítat ještě s dalším 5–10 m pásmem pozemků, bez dotčení těžbou, s využitím například pro ukládku skryvek či vybudování ochranných hlukových a vizuálních valů ze skryvkového materiálu, před jeho použitím v rámci následné rekultivace.

Obrázek 1 Lokalizace záměru – širší vztahy

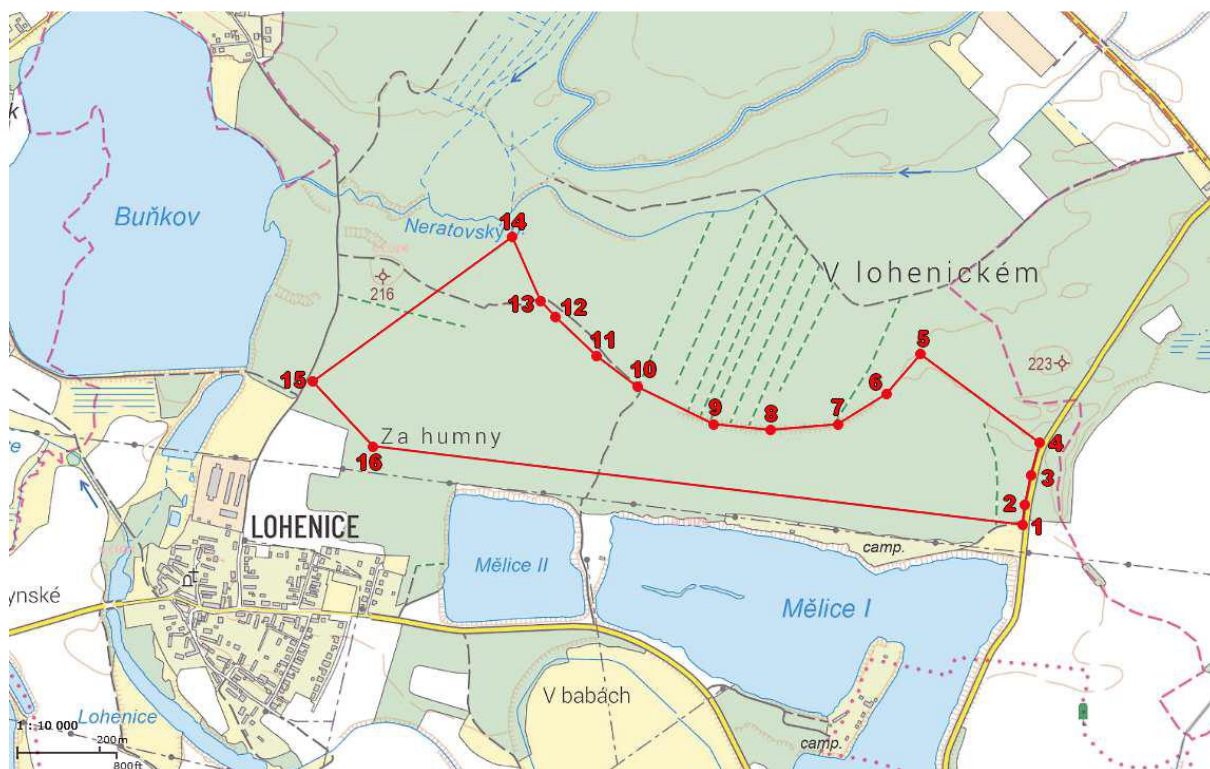
Zdroj: www.mapy.cz

Obrázek 2 Lokalizace záměru - ortofoto snímek

Zdroj: www.mapy.cz

Obrázek 3 Lokalizace záměru – detail

Zdroj: CSpinus, s. r. o., 2024

2.2.2 Popis navržených variant, jsou-li zpracovány a důvod pro jejich výběr

Záměr je předložen v jedné variantě. Z posouzení nevyplynul požadavek na zpracování více variant záměru.

Kapacita záměru má pouze jednu variantu, která by platila pro celý záměr a ke které bude přizpůsobeno veškeré technické i technologické zařízení.

Kromě navržené (aktivní) varianty lze definovat nulovou variantu, která znamená zachování stávajícího stavu, tedy pokračování současného lesnického využívání území.

2.2.3 Popis technického a technologického řešení záměru

Plánovaný Dobývací prostor Lohenice IV. je navržen v ploše platných hranic chráněného ložiskového území Lohenice II, což odpovídá zásadám a požadavkům Horního zákona. Nedojde tím k úplné, ale pouze částečné ochraně výhradního ložiska druhým stupněm ochrany (stanovením dobývacího prostoru), ale ostatní neochráněné plochy dobývacím prostorem, zůstanou ochráněné dle zákona stanoveným CHLÚ Lohenice II.

Vlastní hornická činnost (po provedení projekčních prací a ostatních prací vedoucích k vydání povolení těžebních prací) započne prováděním skrývkových a přípravných prací a bude pokračovat naplňováním závěrů povolené těžební činnosti, úpravou a zušlechťováním vytěžené suroviny. Je navrhována v následujících krocích:

- ❖ přípravné práce
- ❖ skryvkové práce

Přípravné práce spočívají v přípravě ložiska na plnohodnotnou těžbu, tj. taková příprava území z hlediska zemních prací, která by vedla k maximálně účinné vlastní těžební činnosti. Organizace se chce co nejšetrněji chovat právě k plochám PUPFL. Proto se bude jednat o postupný zábor PUPFL s takovou spoluprací s obhospodařovatelem pozemků, aby nedošlo k nežádoucí ztrátě produkce a jiným ztrátám. Zábory budou v zákonných lhůtách hlášeny obhospodařovateli a plochy budou před vlastní těžbou smýceny, zbaveny klestí, hroubí a pařežů, následně skryty od lesní hrabanky a dalších skryvkových vrstev. Poté bude předána plocha k provádění vlastní těžby.

Skrývkové práce budou prováděny vždy v ploše schváleného Plánu otvírky, přípravy a dobývání a v rámci tohoto plánu bude prováděn postupný roční zábor pozemků v hodnotě do cca 3 ha/rok.

Těžba z vody

Jako technologie a technika těžby bude použita strojní metoda dobývání štěrkopísku z vody, a to pomocí stroje umístěného na vodě. Pro dokončovací práce pak strojem umístěným na břehu. Dá se tedy konstatovat, že záměr těžby štěrkopísků uvažuje s exploatací na plánovaných cca 43,5 ha jako těžebních prací v ploše DP Lohenice IV. o ploše 51,2 ha. Tato plocha (plocha DP) představuje plochu posuzování vlivu na ŽP, ale může být následně ještě rozdělena na menší etapy v následných Plánech otvírky, přípravy a dobývání, a to s ohledem na zajištění všech potřebných pozemků k těžbě i případných střetů zájmů.

Při těžbě štěrkopísku z vody se počítá s možným využitím dostupných technologií těžby, s ohledem na řešení střetů zájmů a odbytovou otázku a investiční situaci těžební organizace, tj.:

- ❖ plovoucí korečkové rypadlo
- ❖ korečkové rypadlo pásové
- ❖ lopatové rypadlo umístěné na břehu s podkopovou lžící

K tomu se předpokládá využití odpovídajících způsobů dopravy elevované suroviny na břeh, tj.:

- ❖ přímá doprava elevované suroviny pomocí výložníku
- ❖ těžebního stroje na břeh či pasovou dopravu
- ❖ doprava pasy po vodě, popř. po břehu

Vytěžená surovina bude přímo dopravována na třídící zařízení bez využívání mezideponií. Těžba v případě plovoucího stroje umístěného na vodě bude prováděna bez vodní skládky, tj. plovoucí stroj bude spojen s břehem plovoucími pasy - vytěžená surovina půjde z těžebního stroje pomocí plovoucích dopravníkových sekcí na břeh a zde opět pomocí pásové dopravy přímo do úpravárenské linky.

Vlastní třídící zařízení bude mobilní, tj. bude neustále v komplexu celé technologie, tj. těžba, přeprava na břeh, plnění linky a třídění s nakládkou k expedici.

Použití těžby strojem umístěným na břehu se předpokládá pouze při roztěžování ložiska, před umístěním plovoucího stroje, pro který je nutné vyhloubit potřebnou vodní plochu pro spuštění

stroje na vodu, odpadá tak sekce dopravy plovoucími dopravníky a surovina bude ihned strojem ukládána na mezideponii. Z té potom pomocí nakladače převezena do násypky třídící linky.

Finální úprava a zušlechťování vytěžené suroviny bude spočívat v separaci jednotlivých frakcí na schválených úpravárenských zařízeních, s možností využití praní, drcení a zkrápění upravované suroviny. Tato metoda zaručuje na jedné straně dosažení kvalitativních požadavků na finální produkty a na druhé straně značnou minimalizaci zátěže životního prostředí s ohledem na prašnost. Finální produkty z třídícího zařízení, který je vybudován jako stacionární, budou pomocí pasových dopravníků ukládány na deponie a odsud expedovány zákazníkům.

Rekultivace a sanace po těžbě z vody

Je navrhována v provedení rekultivace závěrných svahů vodní plochy, které jsou uvažovány v poměru 1:3–1:4. Závěrné svahy budoucího písničku budou biologicky rekultivovány výsadbou keřového a stromového patra z dřevin místně příslušných, popřípadě volnou sukcesí. K tomu bude vypracován plán sanace a rekultivace dotčeného území.

Sanace a rekultivace břehových závěrných svahů budou probíhat kontinuálně s těžbou, tj. při dokončení těžebních prací v rámci délky závěrného svahu cca 100 m bude provedena následná rekultivace a osázení břehových partií dle schváleného Plánu rekultivace.

Doprava finálních výrobků, umístění sociálně technického zázemí

Obslužná doprava v rámci těžebny bude prováděna pomocí provozních zpevněných komunikací v ploše dobývacího prostoru, které budou v systému staveb souvisejících s dobýváním.

Vlastní areál těžebny s mobilním technologickým zařízením spolu se zázemím sociálním a technickým, se plánuje napojit na státní silniční síť vybudovanou zpevněnou betonovou komunikací a sjezdem/výjezdem na komunikaci Mělice – Lázně Bohdaneč, obsahující několik výhyben pro možnost vyhnutí vozidel jedoucích v protisměru. Komunikace tak bude obousměrná. Komunikace bude spojit napojení na státní silniční síť s areálem technického a sociálního zázemí. Od tohoto zázemí se plánují budovat (vždy dle aktuální potřeby umístění těžebního místa) provozní komunikace v ploše dobývacího prostoru částečně zpevněné kamenivem se zdrojem z těžby, popřípadě komunikace ke skryvkovým pracím na uježděném terénu.

Umístění sociálního a technického zázemí se uvažuje ve východním prostoru plánované plochy těžby, kdy přesné umístění bude lokalizováno projektovou dokumentací v rámci provádění schvalování Plánu otírky, přípravy a dobývání. Skladba a vybavení sociálně technického zázemí bude dle klasického vzoru, tj. expedice s mostní vahou, kancelář, sklady materiálu, garážové stání kryté, umístění čerpací stanice pohonných hmot, vybavení WC, sprchy, kuchyňka, šatny, studna. Vše bude oplocené a uzamykatelné. Plocha potřebná k výstavbě a napojení těžebny se uvažuje do 2 ha.

Umístění výjezdu/sjezdu do/z těžebny bude samostatným sjezdem na státní komunikaci III. Třídy Mělice – Lázně Bohdaneč také v prostoru východním plánované plochy v rozmezí vrcholů plánovaného DP č. 1, 2,3 a 4. Odtud je již doprava prováděna po státní silniční síti.

Umístění úpravárenského zařízení

Jak bylo výše popsáno, bude úprava a zušlechťování prováděno na technologické lince, která je mobilní, popř. semimobilní. Mobilita technologického zařízení znamená, že technologická linka bude postupně přemísťována spolu s postupem těžby. Její plošné zajištění se pohybuje v ploše cca 1,5 – 2 ha s tím, že zde bude i umístění expedičních hald pro zákazníky, spolu se zajištěním nakládky hotových výrobků.

S ohledem na fakt, že linka bude od místa těžby vzdálená do cca 100 m (spojení místa těžby a těžebního stroje s linkou bude, jak bylo výše popsáno buď dopravními pásy nebo převozem vytěžené suroviny pomocí čelního kolového nakladače), nebude její přiblížení k hranici plánovaného těžebního prostoru blíže, než na 200–220 m od hranice těžby.

Vlastní těžební plocha, představovaná plovoucím korečkovým bagrem s napojením pomocí cca tří sekcí plovoucích dopravních pásů, představuje délku cca 120 m dosahu od hranice povolené těžby a k tomu je nutné připočíst ještě cca 100 m vzdálenosti k technologické lince. Dá se tedy konstatovat, že hlukové přiblížení se k hranici plánované těžby nebude blíže než 200–220 m směrem dovnitř plochy těžby.

2.3 HLAVNÍ VSTUPY A VÝSTUPY ZÁMĚRU

Zde jsou uvedeny informace o vstupech a výstupech, které souvisí s předmětem hodnocení.

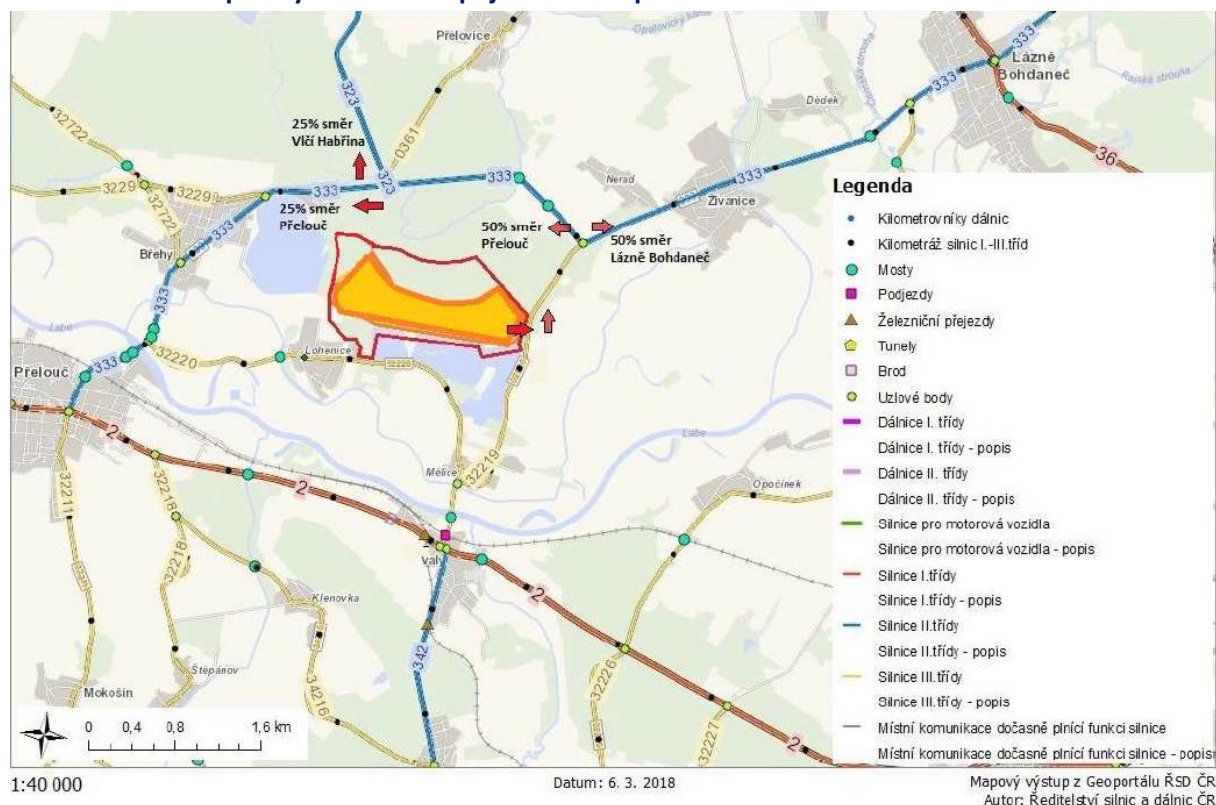
Roční těžba a úprava štěrkopísku je plánována ve výši maximálně 170 000 m³/rok (cca 290 000 tun/rok). Plánovaná těžební činnost v rámci stanoveného DP Lohenice IV se plánuje s maximální roční těžbou 290 000 tun/rok. Dle zkušenosti z dlouholeté těžební činnosti v podobných typech lokalit a ze zkušenosti s možností zpracování suroviny a předpokládaného odbytu, lze předpokládat, že maximální roční těžba bude naplňována z cca 80–85 % uvedeného ekvivalentu – tj. v úrovni cca 250 000 t/rok.

Posuzovaný záměr předpokládá, že v rámci plochy plánovaného DP Lohenice IV. bude, na základě vydaného souhlasu dle lesního zákona, provedeno odnětí pozemků plnicích funkci lesa, neboť celá plocha plánované těžby, až na minimální část lesní cesty, vedené jako ostatní plocha, jsou všechny plochy zařazené do pozemků lesních.

Předpokládaný roční zábor PUPFL (pozemků plnicích funkci lesa) je cca 2,5 – 3 ha/rok, vše s ohledem na mocnost ložiska a v přepočtu na maximální roční těžbu a v neposlední řadě i s ohledem na plochu a objem těžební činnosti, která je proveditelná v rozsahu 20 let. V rámci této činnosti je započtena i plocha pro zábor z důvodů zajištění roztěžení ložiska či výstavby sociálně technického zázemí, provozních komunikací a napojení na státní silniční síť a ploch ukládání skryvkového materiálu.

Předpokládá se rozmístění přepravy po výjezdu na státní silniční síť (silnice III. třídy č.32219 Mělice-Lázně Bohdaneč) v hodnotě 100 % ve směru na napojení na komunikaci č. 333 Lázně Bohdaneč – Přelouč. Ve směru na Přelouč, dojde na křižovatce silnic 333 a 323 na dělení na 25 % směrem Vlčí Habřina a následně na silnici I. třídy č. 36 Pardubice – Chlumec n. Cidlinou a D11 a v e směru na Přelouč zbylých 25 %, tj. dále po silnici II. třídy č. 333 Lázně Bohdaneč – Přelouč.

Obrázek 4 Zákres plochy záměru s napojením na dopravní komunikace

2.4 FOTODOKUMENTACE SOUČASNÉHO STAVU

Obrázek 5 Jihovýchodní okraj dobývacího prostoru z cyklostezky č. 4041 (bod 1)

Obrázek 6 V území výrazně převažují lesní porosty (bod 3)

Obrázek 7 Jihozápadní okraj lokality (bod 15)

2.5 PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN ZAHÁJENÍ REALIZACE A DOKONČENÍ ZÁMĚRU A DOBA PROVOZU ZÁMĚRU

Termín zahájení realizace záměru závisí na povolovacím procesu. Předpokládaný termín zahájení prací na realizaci je nejdříve v roce 2027-2028. Záměr bude provozován v předpokládaném časovém horizontu 20 let.

2.6 MOŽNOST KUMULACE S JINÝMI ZÁMĚRY

Záměr do žádné EVL přímo nezasahuje, nejbližší je EVL Louky u Přelouče, která je v nejbližším místě cca 800 metrů daleko. V rámci informačního systému EIA není u EVL Louky u Přelouče uveden žádný záměr s potenciálním vlivem na danou EVL.

3. ÚDAJE O EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALITÁCH A PTAČÍCH OBLASTECH

V této části je uvedena identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí potenciálně dotčených záměrem a jejich bližší charakteristika.

3.1 IDENTIFIKACE ZÁMĚREM DOTČENÝCH LOKALIT A ZDŮVODNĚNÍ JEJICH VÝBĚRU

3.1.1 Identifikace dotčených lokalit na území cizího státu

Záměr se nachází ve vzdálenosti cca 60 km od nejbližší hranice s Polskem. Nelze proto předpokládat dotčení jakýkoliv lokalit na území cizího státu.

3.1.2 Identifikace dotčených lokalit na území ČR

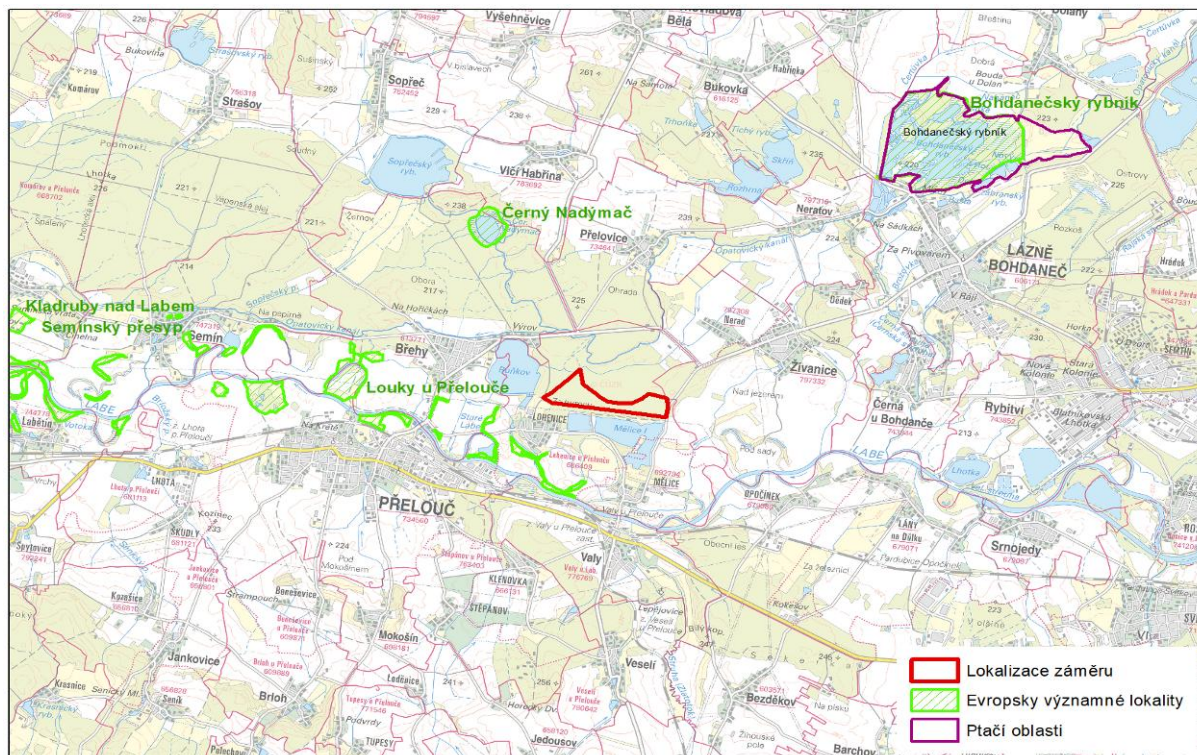
Záměr přímo nezasahuje do žádné evropsky významné lokality ani ptačí oblasti. Nejbližší evropsky významnou lokalitou je EVL Louky u Přelouče, která se skládá z dílčích segmentů. Dva nejvýchodnější položené segmenty se v rámci své nejbližší hranice nacházejí cca 800 metrů od nejbližší hranice pro dobývací prostor. EVL Louky u Přelouče byla identifikována jako potenciálně dotčená v rámci stanoviska dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny Odborem životního prostředí Krajského úřadu Pardubického kraje.

Další evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti se v zájmovém území nebo jeho bližším okolí nenacházejí. Nejbližšími evropsky významnými lokalitami nebo ptačími oblastmi jsou:

- ❖ EVL Černý Nadýmač – cca 3 km severozápadně
- ❖ EVL a PO Bohdanečský rybník – cca 5-6 km severozápadně
- ❖ EVL Choltická obora – cca 7 km jižně
- ❖ EVL Semínský přesyp – cca 6 km západně
- ❖ EVL Kladruby nad Labem - cca 8 km západně

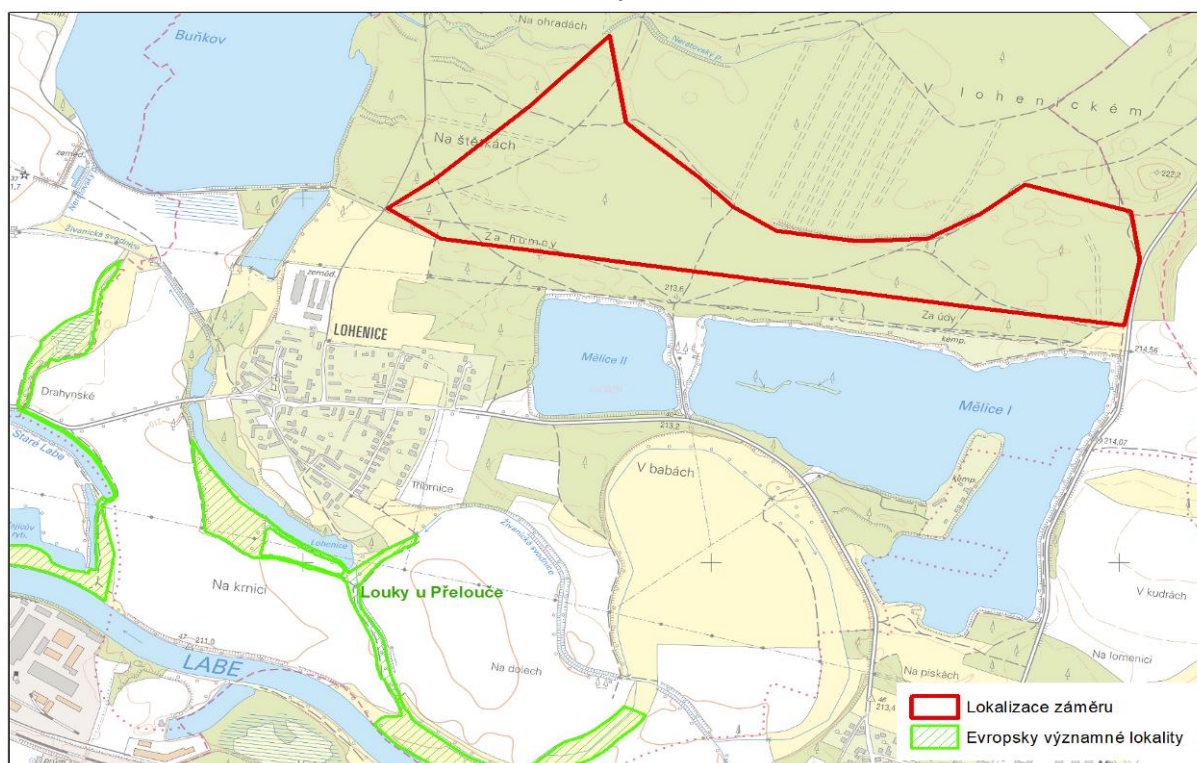
Z charakteru záměru a jeho lokalizace je zřejmé, že jedinou potenciálně ovlivněnou lokalitou soustavy Natura 2000 je EVL Louky u Přelouče, a to pouze potenciálně nepřímo.

Obrázek 8 Lokalizace záměru ve vztahu k lokalitám soustavy Natura 2000

Záměr je lokalizován cca 800 metrů od EVL Louky u Přelouče. Podrobnější lokalizace záměru ve vztahu k EVL je v mapě.

Obrázek 9 Lokalizace záměru ve vztahu k EVL Louky u Přelouče - detail

Níže jsou tedy podrobněji rozebrány charakteristiky EVL Louky u Přelouče.

3.2 EVL LOUKY U PŘELOUČE

3.2.1 Základní charakteristika EVL Louky u Přelouče

Základní informace o dané lokalitě a předmětech ochrany jsou uvedeny na webu www.natura2000.cz, v souhrnných datových formulářích anebo podrobněji v Souhrnu doporučených opatření pro EVL Louky u Přelouče. V rámci tohoto posouzení uvádíme ta nejdůležitější se vztahem k řešenému záměru.

Tabulka 1 Základní charakteristiky EVL Louky u Přelouče

Název lokality	Louky u Přelouče	Předměty ochrany	Biotopy: x
Kód lokality	CZ0537011		Druhy - rostliny: x
Rozloha	133,5 ha		Druhy - živočichové:
Nadmořská výška	201-211 m n.m.		- Modrásek bahenní - Modrásek očkovaný

EVL představuje louky podél Labe mezi Chvaleticemi a Lohenicemi. Jde o vlhké až mezofilní, extenzivně i intenzivně obhospodařované louky v nivě po obou stranách toku Labe. Luční porosty se nacházejí často v depresích v návaznosti na bývalá, dnes již převážně zazemněná stará koryta Labe.

EVL se skládá z 18 dílčích lučních lokalit v blízkosti Přelouče, ležících kolem Labe v úseku mezi Chvaleticemi a obcí Lohenice. Nejčastěji jde o aluviární psárkové louky (T1.4) a vlhčí typy mezofilních ovsíkových luk (T1.1) často tvořící přechody a mozaiky s dalšími vlhkomilnými a lužními biotopy. Louky jsou obhospodařovány různým způsobem a různou intenzitou. Ve značné míře jsou zastoupeny intenzivně využívané antropogenní louky.

Území je pro předměty ochrany modráška bahenního (*Phengaris nausithous*) a modráška očkovaného (*Phengaris teleius*) významné svým rozsahem a propojeností. Oba druhy jsou zde pozorovány dlouhodobě ve vysokých počtech jedinců. Existence předmětů ochrany je podmíněna výskytem živné rostliny krvavce totenu (*Sanguisorba officinalis*) a hostitelských mravenců rodu *Myrmica*. Oba druhy modrášků byly v území pozorovány dlouhodobě ve vysokých počtech dosahujících stovek jedinců, v některých letech až 10 000 jedinců. Při vhodné péči má lokalita potenciál hostit a dlouhodobě udržet populaci obou modrášků i na úrovni několika tisíců jedinců.

Menší část z celé EVL je chráněna jako přírodní památka Labské rameno Votoka.

3.2.2 Předměty ochrany a jejich základní charakteristika

Předmětem ochrany v EVL Louky u Přelouče jsou dva druhy živočichů – modrásek bahenní a modrásek očkovaný. Níže uvádíme jejich velmi stručnou charakteristiku z hlediska možnosti ovlivnění záměrem. Údaje společné pro oba druhy uvádíme dohromady, údaje relevantní pro každý druh uvádíme zvlášť.

Oba druhy modrášků byly v území pozorovány dlouhodobě ve vysokých počtech dosahujících stovek jedinců, v některých letech až tisíce jedinců (ojediněle zaznamenané maximum v roce 2014 - 10 000

jedinců). Území je pro předměty ochrany modráška bahenního a modráška očkovaného významné svým rozsahem a propojeností. Při vhodné péči má lokalita potenciál hostit a dlouhodobě udržet populaci obou modrášků i na úrovni několika tisíců jedinců.

Hlavními hostitelskými druhy modráška očkovaného a m. bahenního jsou zejména mravenci rodu *Myrmica* - *M. scabrinodis*, *M. rubra*, *M. ruginodis* a *M. sabuleti*; přičemž místní myrmekofauna zahrnuje řadu dalších druhů mravenců.

Cílem je zlepšit současný stav předmětů ochrany zlepšením stavu jeho biotopu. Cílem je zachovat současný stav populace předmětu ochrany, tzn. přítomnost životaschopné populace pravidelně se rozmnožujících jedinců (v řádu vyšších stovek až tisíců dospělců) vyskytujících se na více vzájemně komunikujících segmentech, a zlepšit stav biotopu předmětu ochrany na stěžejních zdrojových a dlouhodobě významných plochách (segmenty č. 14, 15, 16), ale i v rámci dalších segmentů EVL. Tzn. Zajistit dlouhodobou přítomnost dostatku vhodných biotopů s výskytem živné rostliny a hostitelských mravenišť (stav a management biotopu musí umožňovat dokončení vývoje modrášků) v kontextu celé EVL, propojení jednotlivých ploch v doletové vzdálenosti (kdy část ploch plní roli nášlapných kamenů „stepping stones“), s odpovídajícím vodním režimem; bez zarůstání náletovými dřevinami, expanzivními a invazivními druhy, bez hromadění stařiny. Zlepšit stav degradovaných ploch a ploch s nevyhovujícím managementem.

Z negativních vlivů se v EVL nejvýrazněji projevuje příliš intenzivní nebo naopak žádný způsob obhospodařování luk (značná část luk je zde tímto způsobem obhospodařována dlouhodobě ještě před vznikem EVL; aktuálně jsou louky z převážné části zařazeny do modráškových luk, aktivně je však v tomto titulu hospodařeno jen v malé části EVL). Kosení zde často probíhá plošně, v nevhodnou dobu a neumožní tak dostatečný nárůst živné rostliny a dokončení vývoje modrášků (toto se daří v posledních cca 2 letech již lépe časovat). Pravidelné intenzivní kosení vede také k tomu, že zdejší krvavce jsou slabé a mají jen několik (obvykle do 5) květních hlávek. Louky jsou také sečeny na nízko, což má za následek ničení hnízd hostitelských mravenců; celkově dochází na takto intenzivně obhospodařovaných loukách k ochuzení rostlinné i živočišné druhové skladby. Některé plochy jsou hodně otevřeny západním větrům, což modráškům rovněž nevyhovuje. Část ploch kvůli absenci managementu naopak zarůstá nitrofilní a rudérální vegetací, následně i náletem dřevin. Zvýšený přísun dusíku do EVL probíhá také částečně atmosférickým spadem, zejména ale vstupy z okolních zemědělských ploch; současně nelze vyloučit přísun agrochemikálií a biocidů ze zemědělské činnosti v okolí. Místy byl zaznamenán výskyt invazivních druhů rostlin – např. pajasan trnovník akát, křídlatka, javor jasanolistý aj. Dále byl zaznamenán také okus rostlin krvavce spárkatou zvěří a sběr semen pro komerční účely. Významný negativní vliv (zaznamatelný až s několikaletým zpožděním) může mít rovněž netypický průběh počasí (sucho, vlhko apod.)

I přes výrazný propad početnosti populací obou druhů modrášků v roce 2019 (způsobený zřejmě spojením více faktorů) a současný nejasný trend se zdá, že má EVL vzhledem k fungujícímu modelu vzájemně komunikujících ploch při vhodném hospodaření jako celek dobrý potenciál ohledně zachování příznivého stavu obou předmětů ochrany. Plochy momentálně nevhodně managované mohou být při vhodných podmínkách osídleny modrášky ze sousedních ploch.

Stabilizující vliv na EVL má rovněž komunikace s mikropopulacemi modrásků žijících v příležitostně sečených lučních lemech okolo Labe. Nezbytnou pozornost je třeba věnovat zajištění vhodných podmínek pro existenci hostitelských mravenišť rodu *Myrmica* a živné rostliny krvavce totenu.

Zcela zásadní zůstává způsob hospodaření na loukách a udržení vyhovujícího vodního režimu, na kterých bude záviset další vývoj populací modrásků v EVL.

Stagnaci populací je třeba nadále podrobně sledovat a vyhodnocovat. Zajištění zlepšení stavu populace obou druhů modrásků (zejména však m. očkovaného), je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Významné riziko by představovala kumulace vlivů v případě výstavby varianty plavebního kanálu, která by zrušila hlavní JV plochu na Slavíkových ostrovech, narušila jižní plochu na Slavíkových ostrovech (seg. 15) za současného přemostění Labe, které by zničilo část plochy levobřežních luk (seg. 16).

3.2.2.1 Modrásek bahenní

V EVL se vyskytuje stálá populace jedinců o počtu 200-2200 jedinců. Podíl populace z celkové populace v ČR je menší než 2 %, populace je dobře zachovalá a nacházející se uvnitř areálu rozšíření druhu.

V současnosti (2023) dosahuje celková aktuální početnost cílového stavu nižších tisíců (dle vypočítaného odhadu v segmentech 14, 15, 16 a 20 celkem 3123 jedinců, plus výskyty v dalších segmentech – přesně nekvantifikováno; VRABEC et al., 2020), ačkoliv je ovlivňována značnými meziročními výkyvy; k velmi výraznému poklesu početnosti došlo v roce 2019, v roce 2020 došlo k mírnému navýšení.

Stav biotopu není v řadě případů vyhovující – jak ve stěžejních plochách, tak v ostatních segmentech. EVL je z hlediska předmětu ochrany degradována zejména příliš intenzivním hospodařením nebo naopak zarůstáním v důsledku absence kosení.

Těžiště evropského výskytu modráška bahenního je ve střední Evropě, nejvíce recentních populací přežívá v České republice, jižním Polsku a v Německu. V České republice je široce rozšířen a lokálně hojný, jako nejrozšířenější modrásek z rodu *Maculinea* (*Phengaris*), především v nivách při dolních a středních tocích řek.

Nevystupuje do nejvyšších poloh. Během posledních let však lokalit značně ubývá (např. v současné době silně ustoupil na jižní a střední Moravě). Těžiště jeho výskytu je na severní Moravě, v Bílých Karpatech, na Českomoravské vrchovině a v jižních a východních Čechách. V některých oblastech (např. Ostravsko a Opavsko) je schopen osídlit i podmáčené ruderaly.

Typický druh obývajících extenzivně využívané vlhké louky, s výskytem krvavce totenu a se zachovalým vodním režimem, ale také vlhké příkopy podél silnic a železnic, poddolovaná území, okraje vodních nádrží apod. Samice klade několik vajíček do květních hlávek živné rostliny (**využívá fenologicky vyvinutější květenství než modrásek očkovaný**). Housenky žerou v semenících hostitelské rostliny 2–3 týdny, možná je vnitrodruhová (kanibalismus) i mezidruhová konkurence s housenkami modráška očkovaného. Ve čtvrtém instaru larvy vypadávají pod živnou rostlinu, kde jsou po velmi rychlé adopci (4–6 minut) přeneseny mravenci do mravenišť. Mravenčím hostitelem je zejm. *Myrmica rubra*, příležitostně také *M. scabrinodis*.

Dospělci se vyskytují od července do srpna. Sají především na kvetoucích hlávkách krvavce totenu. Imaga jsou schopna delších přeletů než imaga modráška očkovaného (běžně až 1 km, maximální dolety zaznamenány přes 5 km). Jednotlivé kolonie mohou být navzájem propojené do systému metapopulací.

Ohrožení a management

Hlavním důvodem ústupu byly změny ve **způsobu obhospodařování** vlhkých luk, především **odvodňování a následně přehnojení** nebo **rozorání** stanovišť, případně sukcesní změny po ukončení hospodaření (zarůstání křovinami, náletem, invazními rostlinnými druhy). Ohrožujícím faktorem je rovněž aplikace insekticidů v okolí lokalit. Jako příčinu ohrožení lze vidět i standardizovaný, masově aplikovaný nevhodný termín seče, obsažený v některých zemědělských dotačních titulech. Hlavním faktorem ohrožení je v současnosti celoplošná dvojí (na některých lokalitách i vícenásobná) strojová seč v nevhodný termín či likvidace hnízd mravenců při kosení.

Management území s výskytem tohoto druhu by se měl zaměřit na zachování vhodného vodního režimu na lokalitách, tzn. zamezení odvodňování luk a zasypávání sníženin. Vhodné jsou úpravy vodního režimu na lokalitách, v minulosti nevhodně meliorovaných. Louky je nutno pravidelně kosit, popřípadě extenzivně přepásat před dobou letu imag, tedy v době „normální“ červnové senoseče nejpozději však do 10. června, v nižších polohách i dříve (zde ideálně do 5. 6., v závislosti na průběhu sezóny). Kosení luk je nutné provádět vždy mozaikovitě (tj. v pruzích, šachovnicově apod., časově posunuté na jednotlivých mikrolokalitách); pastvu provádět po částech. Podíl neposečených ploch je třeba držet přibližně okolo 20 % obhospodařované části lokality, kdy seč takto vynechaných ploch bude provedena následující rok při první seči. Případnou druhou seč je možné provádět zejména v nižších polohách a na živinově bohatých stanovištích při stejných podmínkách jako v případě 1. seče, nejdříve ovšem po 1. září (lépe po 15. 9.). Nepřípustné jsou jakékoli snahy zalesňovat stávající lokality, dále je nepřípustné provádět podmítání, válení, smykování, mulčování a přísev travního porostu bez souhlasu orgánů ochrany přírody. Management ovšem musí brát v úvahu specifické podmínky na jednotlivých stanovištích a musí být přizpůsoben jejich unikátní historii.

Komentář z hlediska potenciálního ovlivnění: Záměr je lokalizován mimo území EVL, a tedy bez přímého ovlivnění lokality. Nebude ovlivněn management lokality a vyloučena je i většina dalších uváděných ohrožení. Za jediné potenciální riziko lze považovat **ovlivnění vodního režimu na některých k záměru nejblíže segmentech**, které by mohla těžba štěrkopísků potenciálně způsobit.

3.2.2.2 Modrásek očkovaný

V EVL se vyskytuje stálá populace jedinců o počtu 300-8300 jedinců. Podíl populace z celkové populace v ČR je menší než 2 %, populace je dobře zachovalá a nacházející se uvnitř areálu rozšíření druhu.

V současnosti nedosahuje celková aktuální početnost cílového stavu. V roce 2020 přetrvává propad z roku 2019; vypočítaným odhadem se početnost v oblasti Slavíkových ostrovů (seg. 15, 16) pohybuje okolo 670 jedinců (VRABEC et al., 2020), což pro dlouhodobé přežití není dostačující. Monitorovateli je populace v těchto letech hodnocena na hranici rizikové početnosti. Navíc byl modrásek očkovaný

zjištěn víceméně právě pouze v oblasti Slavíkových ostrovů a v malé míře s nepočitatelným odhadem celkové početnosti na některých plochách ve východní části EVL. Stav biotopu není v řadě případů vyhovující – jak ve stěžejních plochách, tak v ostatních segmentech. EVL je z hlediska předmětu ochrany degradována zejména příliš intenzivním hospodařením nebo naopak zarůstáním v důsledku absence kosení.

V rámci Evropy vytváří izolované populace od západní Francie, přes střední Evropu, Rumunsko a jižní Rusko. V minulosti byl modrásek očkovaný v České republice velmi rozšířen a byl hojnější než příbuzný modrásek bahenní. Ustoupil celoplošně a mnohem výrazněji než modrásek bahenní. Značný úbytek lokalit je zaznamenán především ve středních Čechách a na střední a severní Moravě. Relativně hojný je již pouze v jižních Čechách a na jihovýchodní Moravě (Uherskobrodsko, jižní svahy Vizovických vrchů a předhůří Bílých Karpat mimo CHKO), celkově je však dnes mnohem vzácnější než modrásek bahenní.

Hygrofil žijící především na extenzivně využívaných vlhkých krvavcových loukách se zachovalým vodním režimem. Preferuje výslunná stanoviště, chráněná před větrem. Dospělci se vyskytují od konce června do srpna v jedné generaci. Vrchol letového období samic je oproti samcům posunut asi o jeden týden. Podle posledních výzkumů zřejmě není, na rozdíl od m. bahenního, schopen přežít v izolované kolonii a musí fungovat v metapopulaci. Sají především na květenství krvavce totenu a na bobovitých bylinách. Samice klade vajíčka jednotlivě na nerozvinuté, zcela zelené květní hlávky krvavce totenu (příležitostně dochází k mezidruhovému konkurenci s housenkami modrásky bahenního, který klade vajíčka o několik dnů až týdnů později na stejné živné rostliny). V jedné květní hlávce přežívá obvykle pouze jedna housenka. Housenky žerou v semenících hostitelské rostliny 2–3 týdny. Po dosažení čtvrtého instaru pak vypadávají housenky na zem, kde jsou vyhledány dělnicemi hostitelských mravenců *Myrmica scabrinodis*, méně často *M. ruginodis* (obligátní myrmekofilie). Housenky v mravenišťích přezimují a poté se i kuklí. V jednom mraveništi dokončí svůj vývoj jen několik housenek. Uvádí se, že motýli modrásky očkovaného se vzdalují od louky, na které se vylíhli, jen velmi výjimečně, obvykle na vzdálenost v prvních stovkách metrů, maximální zjištěné přelety byly ojediněle až na vzdálenost kolem 3 km.

Ohrožení a management

Hlavní příčinou ohrožení jsou změny ve způsobu obhospodařování vlhkých luk, především odvodňování a následně přehnojování nebo zornění, dále rovněž intenzivní způsob seče (velmi nízko u země, nejméně 2x ročně, často v nevyhovujícím termínu). V menší míře pak sukcesní změny na opuštěných loukách (zarůstání dřevinami, tužebníkem (*Filipendula sp.*) či invazními rostlinnými druhy). Recentní nebezpečí představuje výsadba rychle rostoucích dřevin na luční pozemky. Na rozdíl od méně ohroženého modrásky bahenního, který dokáže přežít na celé řadě vlhkých lučních stanovišť s výskytem krvavce totenu, vyžaduje modrásek očkovaný členitější mikrostaniště, typická pro jednosečné, ručně kosené louky. Toto určuje jeho úzká vazba na hostitelského mravence *Myrmica scabrinodis*, který nežije v trvale zamokřených depresích ani na rovném povrchu strojově sečených luk (kde přežívá mravenec *Myrmica rubra*, hostitel modrásky bahenního). Ohrožujícím faktorem je rovněž aplikace insekticidů v okolí lokalit.

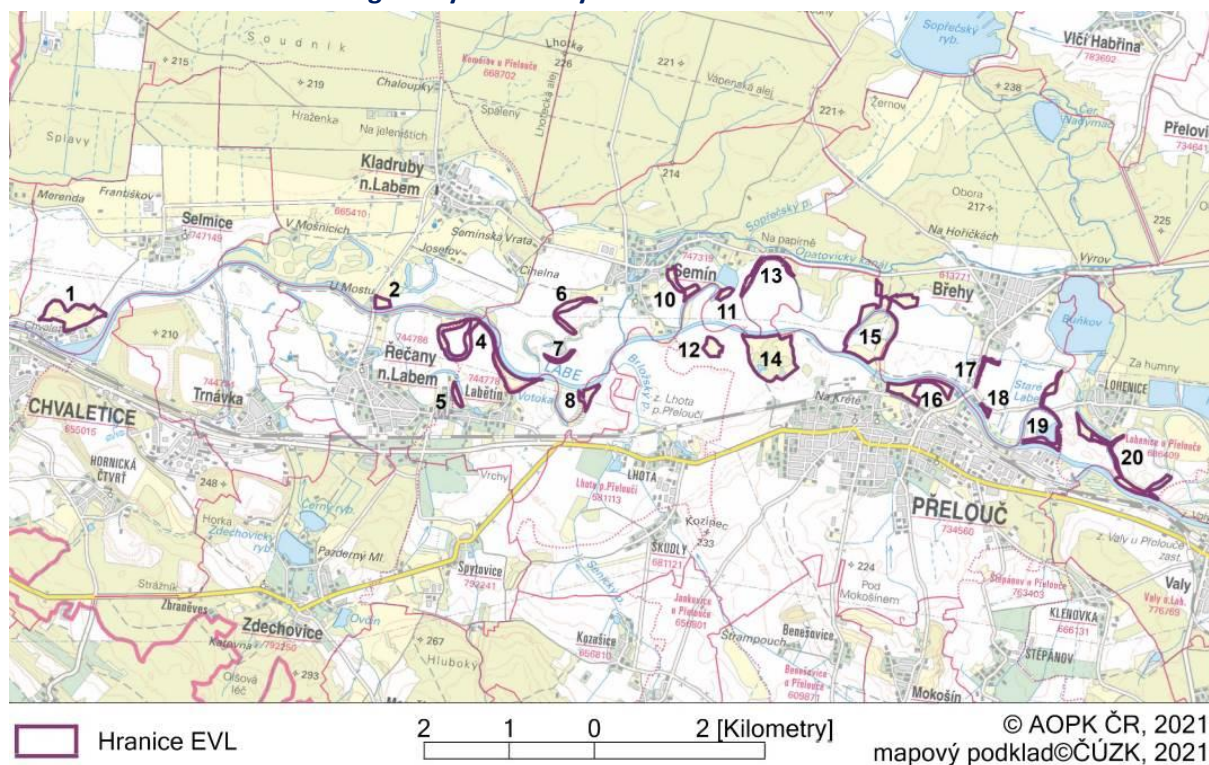
Management území s výskytem tohoto druhu by se měl zaměřit na zachování vhodného vodního režimu na lokalitách, tzn. zamezení odvodňování luk a zasypávání sníženin. Vhodné jsou úpravy vodního režimu na lokalitách, v minulosti nevhodně meliorovaných (např. výstavba hrázek na kanálech vedených loukami, rušení bývalých meliorací). Nepřípustné jsou chemické zásahy (hnojení – s výjimkou pastvy hospodářských zvířat, insekticidy). Louky je nutno pravidelně kosit, popřípadě extenzivně přepásat před dobou letu imag, tedy v době „normální“ červnové senoseče nejpozději však do 10. června, v nižších polohách i dříve (zde ideálně do 5. 6., v závislosti na průběhu sezóny). Kosení luk je nutné provádět vždy mozaikovitě (tj. v pruzích, šachovnicově apod., časově posunuté na jednotlivých mikrolokalitách); pastvu provádět po částech. Kosení na malých plochách provádět ručně, na větších (nad 1 ha) pomocí lištové sekačky se zvýšenou lištou. Podíl neposečených ploch je třeba držet minimálně v rozpětí 15-20 % obhospodařované části lokality, kdy seč takto vynechaných ploch bude provedena následující rok při první seči. Případnou druhou seč je třeba provádět zejména v nižších polohách a na živinově bohatých stanovištích při stejných podmínkách jako v případě 1. seče, nejdříve ovšem 1. září (lépe po 15. 9.). Nepřípustné jsou jakékoli snahy zalesňovat stávající lokality, dále je nepřípustné provádět válení, smykování, mulčování a přísev travního porostu bez souhlasu orgánů ochrany přírody. Management ovšem musí brát v úvahu specifické podmínky na jednotlivých stanovištích a musí být přizpůsoben jejich unikátní historii.

Komentář z hlediska potenciálního ovlivnění: Záměr je lokalizován mimo území EVL, a tedy bez přímého ovlivnění lokality. Nebude ovlivněn management lokality a vyloučena je i většina dalších uváděných ohrožení. Za jediné potenciální riziko lze považovat **ovlivnění vodního režimu na některých k záměru nejblíže segmentech**, které by mohla těžba štěrkopísků potenciálně způsobit.

3.2.3 Podrobnější informace o segmentech nejblíže záměru

EVL zahrnuje 18 segmentů po obou stranách Labe v oblasti od Chvaletic po Lohenice u Přelouče. Jejich lokalizace je znázorněna na následující mapě – dle Souhrnu doporučených opatření.

Obrázek 10 Jednotlivé dílčí segmenty EVL Louky u Přelouče

Zdroj: Souhrny doporučených opatření pro EVL Louky u Přelouče, 2023

Je zřejmé, že záměr může ovlivnit pouze některé segmenty neblíže záměru. Jedná se o segmenty 19 a 20, kterým je v dalším textu věnována pozornost.

Aktuální schválená koncepce čítající 18 segmentů vychází z metapopulační strategie modrásků. Motýli obou druhů modrásků jsou špatnými letci, právě proto jsou jednotlivé segmenty EVL situovány v doletové vzdálenosti. Přelety mezi jednotlivými segmenty EVL (včetně přeletů přes Labe) jsou opakovaně dokladovány podrobným monitoringem. Nutno podotknout, že není cílem zajistit výskyt modrásků rodu *Phengaris* ve všech segmentech EVL - v některých segmentech se nevyskytovali ani v minulosti; tyto plochy však mají nedílný význam pro propojení jednotlivých segmentů EVL v doletové vzdálenosti a zajištění potravního zdroje pro přeletující motýly.

Podrobný monitoring probíhá také v oblasti Lohenic (seg. č. 18, 19 a 20). Dále jsou sledovány i další plochy v rámci EVL a v širším okolí Přelouče. Skutečnost použití různých metod monitoringu a zahrnutí či nezahrnutí dílčích ploch do průzkumu v jednotlivých letech je třeba zohledňovat při interpretaci dat; při interpretaci dat z NDOP je stejně tak třeba zohledňovat skutečnost, že jde o data z různých datových zdrojů získaná odlišnými metodami (někdy jsou mj. zaznamenávány počty jedinců z přímého pozorování (buď krátkodobého, nebo celosezónního), jindy celkové vypočítané odhady).

Segment 19, Lohenice Staré Labe, k. ú. Břehy, Lohenice u Přelouče a Přelouč, rozloha 4,58 ha

Heterogenní segment se nachází mezi 3 obcemi (Břehy, Lohenice, Přelouč), u Zajícova rybníku. Sestává z dílčích luk navazujících z jihu a východu na Zajícův rybník, propojení přes část Starého Labe a louky podél větve Živanické svodnice v severní části.

Louky u Zajícova rybníku jsou pravidelně pruhově koseny, dříve však ne vždy ve vhodném termínu. Východní část trpí rozježděním auty rybářů a je vystavena průvanu. Krvavec roste na loukách jednotlivě, v západní polovině až hojně. Propojení přes část Starého ramene je v současné době zarostlé ruderalizovanou vegetací a dřevinami. Louka na severu se rozkládá v terénní depresi zazemněného starého slepého ramene a byla řadu let nekosená, neudržovaná, s nahromaděním značného množství stařiny, postupně zarůstá rákosem, místy kopřivou a křovinami, v posledních letech částečně strojově kosena. Krvavec zde roste jednotlivě.

Aktuálně se v segmentu 19 modrásek bahenní vyskytuje pouze ojediněle. Dle údajů výzkumného týmu bylo v roce 2017 v severní části výpočtem odhadnuto 36 jedinců modráška bahenního, v letech 2018 – 2020 bez výskytu. V jižní a V části u Zajícova rybníku (společně) bylo v roce 2017 celkem odhadnuto 47 jedinců modráška bahenního, v roce 2018 pouze na V louce 51 jedinců m. bahenního a 1 m. bahenní na jižní louce (J louka posečena v roce 2018 i 2019 v době letu modrášků). V roce 2019 a 2020 zaznamenáni ojediněle jednotlivci.

V roce 2021 byla revidována pouze severní část. Ta byla z větší části posečená, přesto zde byla znatelná silná expanze rákosu a druhové ochuzení. Krvavec zde rostl pouze ojediněle, byl menšího vzrůstu, ale kvetoucí. Modrásci zde zaznamenáni nebyli. Velmi silně v této části foukalo (tato severní část je zcela otevřena západnímu větru).

Segment 20, Lohenice, k. ú. Lohenice u Přelouče a Přelouč, rozloha 8,72 ha

Velmi rozmanitý segment ležící jižně od Lohenic podél slepého ramene Lohenice, Labe a jedné z větví Živanické svodnice (nejvýchodněji položený segment EVL). Zdejší dílčí louky se navzájem dosti liší (podobně jako v případě předcházejícího segmentu 19), na jihu se rozkládá strojově pravidelně intenzivně sečená louka (v posledních letech pruhově) podél pravého břehu Labe s roztroušeným výskytem krvavce. Na severovýchodě na ni navazuje louka v terénní depresi podél jedné z větví Živanické svodnice.

Vlivem dlouhodobé absence péče louka degraduje, krvavec je na ni velmi vzácný, aktuálně bez výskytu modrášků, stále však s dobrým potenciálem v případě vhodné péče. V severozápadní části segmentu leží nivní louka s velmi hojným výskytem krvavce kosena strojově, často v nevhodnou dobu, v minulosti přihnojováno močůvkou. Louka pokračuje k východu v současné době ornou půdou, na kterou však navazuje další louka, jejíž větší část se rozprostírá ve sníženině kolem Živanické svodnice. Krvavec toten zde roste jednotlivě, koseno občasně extenzivně.

Dle údajů z NDOP z roku 2014 zaznamenáno v rámci segmentu na 3 dílčích plochách celkem 22 modrášků bahenních. V roce 2016 byla SZ louka celá pokosena najednou včas, krvavec na většině její plochy velmi hojně, pouze při některých okrajích ojediněle, modrásek bahenní – 1 jedinec. V rámci podrobného monitoringu pro ŘVC v témže roce bylo v segmentu sečteno během letové sezóny celkem 69 motýlů m. bahenního a populace odhadnuta na 115 jedinců. Jde zřejmě o početně relativně stabilizovanou populaci, která byla ovšem v posledních letech snížena nevhodnou či žádnou péčí na většině území plochy.

Seče v nevhodném termínu neumožňovaly dokončit vývoj housenkám v hlávkách krvavce (načasování a způsob sečení se v posledních letech alespoň na části luk zlepšily).

V roce 2017 souhrnně výpočtem stanoveno cca 350 modrášků bahenních, v roce 2018 - 557 jedinců m. bahenního a zaznamenáni 4 m. očkovaní. V roce 2019 to bylo jen 145 m. bahenních a 1 m. očkovaný, v roce 2020 - 208 m. bahenních.

V roce 2021 byla louka v severozápadní části segmentu v době pochůzky AOPK ČR neposečená (kontrolována pouze Z část), značně zarůstající, krvavce zde bylo málo, místy i nekvetoucí rostliny, zaznamenáni 3 modrásci bahenní.

3.2.4 Základní informace o krvavci totenu a mravencům rodu myrnica v lokalitě

V rámci podrobného monitoringu modrásků je pravidelně sledován také výskyt jejich živné rostliny krvavce totenu. Ten se na plochách EVL vyskytuje v různé denzitě, která se v některých letech v jednotlivých segmentech lišila. Zastoupení krvavce se může lišit rovněž na jednotlivých loukách v rámci jednoho segmentu.

Na výskytu živné rostliny se projevuje výrazné sucho, které zpomaluje její rašení a nakvétání, takže jí je potom méně i v místech, kde byla seč provedena relativně správně. Také nevhodný management může vést k poklesu až k vymizení živné rostliny (např. v segmentu 12), což má negativní vliv na předměty ochrany. Ve všech ostatních segmentech se krvavec dosud vyskytuje, v některých však již jen pouze vzácně a ojediněle (např. v seg. 2, 6, 7 a 8).

Průzkumy mravenců v území probíhaly v posledních letech nejen v oblasti Slavíkových ostrovů, ale rovněž v dalších segmentech EVL i širším okolí. Při tomto širším průzkumu mimo plochu Slavíkových ostrovů byly zaznamenány následující druhy z rodu *Myrmica*: *M. rubra*, *M. ruginodis*, *M. scabrinodis*, *M. rugulosa*, *M. sabuleti*, (přičemž hlavními hostiteli modráska očkovaného a bahenního jsou *M. scabrinodis*, *M. rubra*, *M. ruginodis* a *M. sabuleti*) (OŠLEJŠKOVÁ, HAVLOVÁ, 2019). Vyšší zastoupení sledovaného rodu mravenců bylo většinou v ploškách s vyšší vegetací a s nízkými keři nebo stromy, v jejich blízkosti, či v podmáčenějších plochách. Jednalo se často o okraje ploch, které následně přecházely v lesní nebo břehový porost anebo remízy a svahy oddělující ornou půdu od luk. Ačkoliv se jedná o rod mravenců, který má obecně raději nižší vegetaci (není schopen se vyrovnat s vysokým zastíněním), na sledovaných lokalitách upřednostňoval plochy s vyšší vegetací před nízkou sečenými loukami a pastvinami. Mravenci rodu *Myrmica* byli sledováni i na plochách, kde se vyskytovalo hodně stařiny v podrostu (např. remíz na břehové hraně oddělující řeku a ornou půdu); zde se však uplatňoval významný vliv ekotonového pásma a drobných remízů (sloužících mj. také jako refugium v případě nevhodného hospodaření), kde je kosení nepravidelné, či úplně chybí, a projevuje se např. pouze okus zvěře. Vyšší zastoupení mravenců bylo v rámci tohoto průzkumu pozorováno zejm. v segmentech 2 a 20 (malý fragment louky). V roce 2020 bylo celkově zaznamenáno méně druhů myrmekofauny (s nižší početností), nicméně hostitelští mravenci modrásků rodu *Myrmica* byli monitoringem potvrzeni na všech zkoumaných dílčích lokalitách s výjimkou jižní dílčí louky v seg. 20 (VRABEC, PALÁŠKOVÁ et al.)

4. PODKLADY A TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

4.1 ZHODNOCENÍ DOSTATEČNOSTI PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ VLIVU ZÁMĚRU A VÝČET POUŽITÝCH ZDROJŮ

Hlavním podkladem pro provedení hodnocení byly podklady dodané zpracovatelem hodnocení EIA, tj. koncept Oznámení záměru a k němu potřebné přílohy, zejména Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb. z roku 2024 a také Hydrogeologický posudek na daný záměr také z roku 2024. Jedná se o aktuální podklady popisující dostatečně jednak samotný záměr a dále uvádějící stav vybraných složek životního prostředí v území. Tyto podklady obsahují jak textovou část, tak i doprovodné mapové přílohy. Součástí podkladů byla také stanoviska příslušných úřadů a orgánů ochrany přírody k potenciálním vlivům na lokality soustavy Natura 2000. Tyto údaje jsou dostatečným podkladem pro popis záměru a jeho hlavních charakteristik.

Pro hodnocení byly dále použity podklady týkající se naturových lokalit, respektive EVL Louky u Přelouče, a předmětů ochrany v nich. Jako výchozí materiál sloužily informace obsažené na webovém portálu www.natura2000.cz a dále informace na webu <https://natura2000.eea.europa.eu/>, kde jsou uvedeny informace o jednotlivých evropsky významných lokalitách, včetně souhrnných datových formulářů. Posuzovatel měl rovněž k dispozici mapové podklady ve formátu shp a WMS pro dálkový přístup s vymezením jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Tyto informace sloužily k identifikaci dotčených lokalit, respektive předmětů ochrany v nich se nacházejících a k jejich lokalizaci a základnímu popisu. Hlavním zdrojem podrobnějších informací o stavu lokality, předmětech ochrany, zranitelnosti a doporučeném managementu byl Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Louky u Přelouče (AOPK ČR, RP Východní Čechy, 2023).

Dalším podkladem byly také údaje z Národní databáze ochrany přírody (NDOP) o výskytu druhů modrásek bahenní a modrásek očkovaný, které jsou jedinými potenciálně dotčenými předměty ochrany v území. Tyto informace jsou komplexně shrnuty do výše uvedených Souhrnů doporučených opatření. Údaje o předmětech ochrany byly čerpány z výše uvedeného SDO.

Metodicky bylo vycházeno z aktuálních metodických pokynů MŽP ČR a evropských. Osnova posouzení vychází z Vyhlášky č. 142/2018 Sb. o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Zajištěné množství podkladů pro následné vyhodnocení je možno považovat v daném měřítku hodnocení za dostatečné.

4.2 TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

Pro potřeby posouzení proběhlo také terénní šetření, které proběhlo v říjnu 2024. Terénní šetření bylo zaměřeno na zjištění aktuálního stavu lokality, ve které je záměr lokalizován a zhodnocení vztahu záměru k EVL Louky u Přelouče, respektive nejbližším segmentům č. 19 a č. 20. Terénní šetření nebylo zaměřeno na zjištění výskytu předmětů ochrany v území, který je dostatečně podrobně popsán v Souhrnech doporučených opatření a NDOP.

Byly sledovány ekologické vazby v území a stav krajiny v oblasti mezi územím pro dobývací prostor a uvedené segmenty č. 19 a 20, zejména s ohledem na přítomnost vodních prvků v území, kdy jako de facto za jediný možný vliv je možno považovat ovlivnění vodního režimu v širším okolí záměru.

4.3 KONZULTACE

Dle výše uvedeného je k záměru a posouzení jeho vlivů zajištěno dostatečné množství podkladů, ať už samotným záměru, tak i o lokalitách soustavy Natura 2000, tak i předmětech ochrany v nich a jejich požadavcích. K dispozici jsou rovněž stanoviska orgánů ochrany přírody dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Probíhalo rovněž terénní šetření.

Kromě této konzultace probíhala také jednání se zástupci zpracovatelů dokumentace EIA a zpracovatelů doprovodných příloh. S ohledem na dostatečné množství podkladů pro hodnocení a s ohledem na skutečnost, že v rámci posouzení nebyly identifikovány žádné potenciální střety se zájmy ochrany soustavy Natura 2000, nebyly prováděny další konzultace.

4.4 ZÁKLADNÍ DOPROVODNÁ FOTODOKUMENTACE

V rámci terénního šetření byla prováděna fotodokumentace v místě záměru.

5. HODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA EVL A PO

5.1 METODICKÝ POSTUP HODNOCENÍ

Předložený záměr je metodicky posouzen s využitím či zohledněním těchto metodických postupů sloužících pro potřeby posuzování vlivů na soustavu Natura 2000:

- ❖ Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, částka 11, s. 1 – 23., 2007
- ❖ Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany, MŽP 2013
- ❖ Aktualizace metodického pokynu odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP k Postupu hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Věstník MŽP listopad 2018, částka 8, s. 1 – 62.
- ❖ Vyhláška č. 142/2018 o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzovaného záměru na vybrané předměty ochrany EVL Louky u Přelouče (modrásek bahenní a modrásek očkovaný) bylo v souladu se souhrny doporučených opatření zvoleno:

„Cílem je zlepšit současný stav předmětů ochrany zlepšením stavu jeho biotopu. Cílem je zachovat současný stav populace předmětu ochrany, tzn. přítomnost životaschopné populace pravidelně se rozmnožujících jedinců (v řádu vyšších stovek až tisíců dospělců) vyskytujících se na více vzájemně komunikujících segmentech, a zlepšit stav biotopu předmětu ochrany na stěžejních zdrojových a dlouhodobě významných plochách (segmenty č. 14, 15, 16), ale i v rámci dalších segmentů EVL. Tzn. zajistit dlouhodobou přítomnost dostatku vhodných biotopů s výskytem živné rostliny a hostitelských mravenišť (stav a management biotopu musí umožňovat dokončení vývoje modrásků) v kontextu celé EVL, propojení jednotlivých ploch v doletové vzdálenosti (kdy část ploch plní roli nášlapných kamenů „stepping stones“), s odpovídajícím vodním režimem; bez zarůstání náletovými dřevinami, expanzivními a invazními druhy, bez hromadění stařiny. Zlepšit stav degradovaných ploch a ploch s nevyhovujícím managementem.“

Konkrétní metodou pro vyhodnocení vlivů záměru bylo zvoleno tabelární bodové vyhodnocení posuzovaného záměru s doprovodným komentářem. Hodnocení je prováděno na škále od -2 do +2, tak, jak uvádí Metodika MŽP pro hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

Tab. č. 3: Popis hodnotící škály

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK. Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírně příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

K hodnocení je doplněn doprovodný komentář.

5.2 POPIS PŘESHRANIČNÍCH VLVŮ

Záměr se nachází ve vzdálenosti cca 60 km od nejbližší hranice s Polskem. Nelze proto předpokládat dotčení jakýchkoliv lokalit na území cizího státu.

5.3 VYHODNOCENÍ OČEKÁVANÝCH VLVŮ ZÁMĚRU ZEJMÉNA Z HLEDISKA JEJICH ROZSAHU A VÝZNAMNOSTI

5.3.1 Vyhodnocení vlivů na jednotlivé předměty ochrany

V následující tabulce je hodnocen vliv na všechny předměty ochrany EVL Louky u Přelouče. Jedná se o dva druhy živočichů, modráška bahenního a modráška očkovaného, tj. dva druhy motýlů, které mají poměrně podobné ekologické nároky, proto jsou vlivy na tyto druhy hodnoceny dohromady. Dle charakteristiky záměru jej lze rozdělit na fázi hornické činnosti, jež zahrnuje přípravu dobývacího prostoru a samotnou těžbu, a dále na fázi sanace a rekultivace.

Hodnocení vychází z podrobného popisu lokality, současného stavu a charakteristik jednotlivých předmětů ochrany v ní.

Tab. č. 4: Vyhodnocení vlivu záměru na druhy, které jsou předmětem ochrany v EVL Louky u Přelouče

Předmět ochrany	Hodnocení		Zdůvodnění
	Fáze hornické činnosti	Fáze sanace a rekultivace	
Modrásek bahenní, modrásek očkováný	0	0	Jedinou potenciálně dotčenou lokalitou je EVL Louky u Přelouče. Dva nejvýhodněji položené segmenty – č. 19 a č. 20 - se v rámci své nejbližší hranice nacházejí cca 800 metrů od nejbližší západní a jižní hranice pro dobývací prostor. Mezi těmito segmenty a hranicí dobývacího prostoru se nachází zástavba Lohenic, silnice Přelouč – Lohenice – Mělice a dále vodní plochy Buňkov, Mělice I a Mělice II. S ohledem na vzdálenost záměru od lokality a přítomnost těchto „oddělovujících prvků“ lze vyloučit jakékoliv <u>přímé</u> vlivy záměru na uvedené segmenty, respektive EVL a předměty ochrany v ní. Potenciálně připadají v úvahu pouze vlivy <u>nepřímé</u>, a to ovlivnění vodního režimu v krajině. K posouzení možnosti těchto vlivů byl použit Hydrogeologický posudek, který je součástí dokumentace EIA a který byl zpracován v srpnu roku 2024 RNDr. Zdeňkem Patzeltem. Z hydrogeologického posudku bylo pro potřeby posouzení zjišťováno, jak daný záměr ovlivní hydrogeologický režim v zájmovém území, a to primárně ve vztahu k EVL a segmentům č. 19 a č. 20. Z hydrogeologického posudku zde zestručněně uvádíme/citujeme hlavní závěry relevantní pro dané posouzení: <i>„Z provedených hydrogeologických hodnocení posuzovaného záměru a z jeho porovnání s analogickými lokalitami těžby v blízkém i vzdálenějším okolí je zřejmé, že obecně těžba štěrkopísků, včetně těžby pod hladinou podzemních vod, významnější riziko pro množství a kvalitu podzemních vod nepředstavuje. Existence těžebních jezer v kvartérních štěrkopíscích naopak často přispívá ke zlepšení kvality vodárensky využívaných vod v daných oblastech. Riziko ohrožení kvality podzemních vod hodnotíme jako nevýznamné.</i> <i>Vlivem nivelizace hladiny v těžebním jezeru lokálně dojde k dočasným i trvalým změnám stavu hladiny podzemních vod v blízkém okolí jezera. Na SV části území se bude jednat o mírné poklesy, v JZ směru od těžebny se pak bude jednat o mírné vzestupy. Tyto změny se budou navzájem bilančně kompenzovat, nedojde tak při nich k úbytku zásob podzemních vod a nebudou mít významněji nepříznivý vliv na hydrogeologický režim ani na vodohospodářské či jiné chráněné zájmy. Významněji nepříznivě nebudou dotčeny jak zájmy vodohospodářské, tak ani zájmy ochrany přírodních ekosystémů závislých na hydrogeologických poměrech. Po ustálení hydraulického vlivu vzniku těžebního jezera se utvoří nová přírodní rovnováha hladiny podzemních vod bez potřeby její aktivní regulace.</i> <i>Intenzita roční změny stavu hladiny podzemní vody bude v milimetrech až jednotkách cm (v závislosti na směru a vzdálenosti od okraje těžebního jezera). Na severovýchodním břehu jezera dojit</i>

Předmět ochrany	Hodnocení		Zdůvodnění
	Fáze hornické činnosti	Fáze sanace a rekultivace	
			<i>k předpokládanému poklesu hladiny podzemní vody do cca 1.10 m, při uvažovaném rozsahu záměru dle celé plochy CHLÚ Lohenice II pak do cca 1.45 m. Tyto poklesy se budou s rostoucí vzdáleností od okraje jezera rychle zmenšovat a ve vzdálenosti cca 150 m již bude na pozadí přirozeného režimu kolísání stavů hladiny podzemních vod prakticky nerozeznatelný a neměřitelný. Ve směru k obcím Mělice, Lohenice a Břehy po ustálení hydraulického vlivu těžebního zde dojde k mírnému vzestupu hladiny podzemních vod o jednotky cm až první desítky cm. Stejně tak dojde k mírnému vzestupu hladin v jednotkách cm až v prvních decimetrech i v místě stávajících Mělických jezer Velký a Malý písňík. Stávající těžební jezera budou hydraulické vlivy nově posuzovaného záměru ve směru k obcím významně eliminovat.</i> <i>Z hydrogeologického hlediska rovněž nebude mít posuzovaný záměr významněji nepříznivé vlivy na celkové množství podzemních vod. V dlouhodobé bilanci je periodický úbytek podzemních vod vlivem výparu kompenzován v obdobích s převahou srážek nad výparem. Po dobu probíhající těžby bude docházet k pozvolnému zadržování podzemních vod, které by jinak volně odtékaly směrem k Labi a k dalším drobným vodotečím. Retenční kapacita posuzovaného území se realizací záměru nezmenší, naopak dojde ke zlepšení zadržování vod v krajině. Objem vod akumulovaných v těžebním jezeru bude až desetinásobný oproti objemu podzemních vod akumulovaných v současnosti v horninovém prostředí štěrkopísků.</i> <i>Z hlediska probíhajících klimatických změn nebude mít vznik těžebního jezera na hydrogeologický režim nepříznivý vliv. Značná kapacita nově akumulovaných vod v těžebním jezeru (cca 3 mil. až 5 mil. m³ dle příslušné etapy) bude přispívat ke stabilizaci hladiny podzemních vod v okolí jezera, včetně sídelních oblastí Mělic, Lohenic i Břehů a tím dojde i ke zmírnění nepříznivých vlivů klimatické změny na stav zásob podzemních vod.</i> <i>„V souvislosti s realizací posuzovaného záměru nepředpokládáme na posuzované lokalitě významněji nepříznivé vlivy na režim hydrogeologické struktury ani na jiné chráněné zájmy závislé na hydrogeologických poměrech.“</i> <i>Z hydrogeologického posouzení tedy vyplývá, že nedojde k negativnímu ovlivnění vodního režimu v území. V blízkosti plochy záměru dojde k dílčí změně hladiny podzemních vod – zvýšení i snížení – která se však již ve vzdálenosti cca 150 metrů již dále nebude projevovat a dále od této vzdálenosti již bude ovlivnění minimální až žádné. Vzhledem ke skutečnosti, že záměr se nachází ve vzdálenosti min. 800 metrů od hranice nejbližších segmentů EVL Louky u Přelouče a je mezi ním ještě zástavba obce Lohenice nebo vodní plochy, lze také jakékoliv nepřímé negativní vlivy na předměty ochrany v EVL Louky u Přelouče jednoznačně vyloučit.</i>

5.3.2 Vyhodnocení vlivů kumulativních a synergických

V rámci hodnocení byly řešeny také vlivy kumulativní a synergické. Kumulativní vliv je dán součtem vlivů stejného druhu z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán. Synergický vliv vzniká působením vlivů různého druhu (například současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí. Kumulativními a synergickými vlivy tak lze rozumět účinky vzniklé v důsledku hromadného nebo společného působení. Při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán.

Nebyly zjištěny žádné negativní synergické vlivy.

V rámci kapitoly 2.7 byla řešena také možná kumulace s dalšími záměry v území. Byla zde vyloučena kumulace negativních vlivů s dalšími záměry. V rámci informačního systému EIA není u EVL Louky u Přelouče uveden žádný záměr s potenciálním vlivem na danou EVL. Kumulace negativních vlivů je tedy také vyloučena.

5.3.3 Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality

Realizací záměru nemůže dojít k žádnému potenciálně negativnímu vlivu na oba předměty ochrany EVL Louky u Přelouče – modráška bahenního a modráška očkovaného. Vlivy záměru budou tedy nulové.

Nebyl tedy prokázán významný ani mírný negativní vliv na žádný předmět ochrany dotčené EVL. Celistvost EVL Louky u Přelouče nebude realizací posuzovaného záměru významně negativně ovlivněna.

5.4 ZHODNOCENÍ NAVRŽENÝCH VARIANT A DOPORUČENÍ Z HLEDISKA VLIVŮ NA SOUSTAVU NATURA 2000

Návrh záměru nepředkládá žádná variantní řešení – je předkládán v jedné variantě. Z posouzení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 nevyplývá potřeba řešení návrhu záměru ve více variantách.

Nebyly identifikovány žádné vlivy na lokality soustavy Natura 2000. Pro prevenci, vyloučení a minimalizaci potenciálně negativních vlivů proto nejsou doporučena žádná další opatření.

6. ZÁVĚR

Předmětem hodnocení byl návrh záměru „Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků“. Cílem naturového hodnocení bylo zjistit, zda záměr může mít významně negativní vliv na soustavu Natura 2000, konkrétně především na evropsky významnou lokalitu Louky u Přelouče a na předměty ochrany v ní a celistvost této lokality, která může být záměrem potenciálně dotčena.

Nebyly zjištěny žádné významné ani mírné negativní vlivy na předměty ochrany nebo celistvost EVL Louky u Přelouče, tj. na modráska bahenního a modráska očkovaného.

Na základě provedeného hodnocení je možno prohlásit, že:

Předložený záměr „Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků“ nemůže mít významný negativní vliv na předměty ochrany a na celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

6.1 OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ NEBO SNÍŽENÍ OČEKÁVANÝCH NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU

Nebyly identifikovány žádné vlivy na lokality soustavy Natura 2000. Pro prevenci, vyloučení a minimalizaci potenciálně negativních vlivů proto nejsou doporučena žádná další opatření.

6.2 RÁMCOVÉ ZHODNOCENÍ MOŽNOSTÍ PŘÍPADNÝCH KOMPENZAČNÍCH OPATŘENÍ, JE-LI VLIV ZÁMĚRU HODNOCEN JAKO VÝZNAMNĚ NEGATIVNÍ.

Nebyly zjištěny žádné závažné/významné negativní vlivy. Nejsou proto navrhována žádná kompenzační opatření.

7. POUŽITÉ ZDROJE LITERATURY

- ❖ **AOPK ČR (2023):** Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Louky u Přelouče
- ❖ **CSpinus, s. r. o. (2024):** Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků – Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb.
- ❖ **MŽP (2007):** Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, částka 11, s. 1 – 23.
- ❖ **MŽP (2011):** Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000
- ❖ **MŽP (2018):** Aktualizace metodického pokynu odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP k Postupu hodnocení vlivů koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Věstník MŽP listopad 2018, částka 8, s. 1 – 62.
- ❖ **Patzelt, Z. (2024):** Stanovení DP Lohenice IV a následná těžba štěrkopísků – Hydrogeologický posudek
- ❖ **ŘVC ČR (2020):** Návrh lučního managementu pro jednotlivé mikrolokality EVL Louky u Přelouče pro rok 2021 a 2022
- ❖ **Vrabec, V. (2021):** Číslování ploch v okolí Přelouče z hlediska výzkumu modrásků a mravenců - návrh 2022
- ❖ Vyhláška č. 142/2018 o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny
- ❖ Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- ❖ Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- ❖ www.biolib.cz
- ❖ www.cuzk.cz
- ❖ <https://drusop.nature.cz/portal/>
- ❖ www.mapy.cz
- ❖ <https://natura2000.eea.europa.eu/>
- ❖ www.natura2000.cz
- ❖ www.nature.cz
- ❖ www.pod.cz
- ❖ <https://portal.nature.cz/>
- ❖ <https://portal23.nature.cz/nd/>
- ❖ www.priroda.cz